

S T R A T E G I A
Rozwiązywania
Problemów
Społecznych Gminy
Słupsk
na lata 2016 – 2025

Słupsk, wrzesień 2015r.

WSTĘP

Polityka społeczna - to działania państwa oraz innych podmiotów publicznych i sił społecznych, które zajmują się kształtowaniem warunków życia ludności oraz stosunków międzyludzkich (zwłaszcza w środowisku zamieszkania i pracy). Inaczej mówiąc są to wszelkie formy aktywności różnych podmiotów, które kształtują jakość życia ludzi. Definiując pojęcie polityki społecznej w sposób szerszy powiemy, że jest to działalność państwa i innych organizacji w dziedzinie kształtowania warunków życia i pracy ludności oraz stosunków społecznych mające na celu m. in. zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, zaspokojenia potrzeb wyższego rzędu i zapewnienie ładu społecznego. Realizowana jest przez wiele polityk szczegółowych np. polityka emerytalno-rentowa, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, zatrudnienia, rodziny, mieszkaniowa i socjalizacyjna.

Przedmiotem jej zainteresowań są potrzeby, ich rodzaje, stan i sposób ich zaspokojenia z punktu widzenia celu generalnego jakim jest postęp społeczny (ciąg zmian społecznych, którym przypisujemy pozytywne cechy, odzwierciedlających się poprzez realizację programów służących pewnym wartościom , połączonych z pragmatycznym podejściem do sposobów i tempa ich osiągnięcia). Składa się on z trzech elementów: z rozwoju gospodarczego, z poprawy jakości życia, która jest efektem doskonalenia stosunków międzyludzkich w skali międzynarodowej, krajowej, lokalnej oraz ze swoistej nowej jakości całości życia społecznego. Powinien się on charakteryzować działaniem na rzecz przekształceń warunków bytu i pracy, stosunków międzyludzkich, struktury społecznej i osobowości ludzkiej.

Określając cele polityki społecznej wymienić należy:

- bezpieczeństwo socjalne, które obejmuje zapewnienie dochodów i usług w sytuacji wystąpienia ryzyka socjalnego (choroba, inwalidztwo, starość, śmierć, bezrobocie),
- inwestycje w człowieka – tworzenie równych szans rozwoju ludzi, kształcenie młodego pokolenia (są czynnikiem rozwoju ekonomicznego sprawiając, że wartości socjalne uzależnione są od polityki gospodarczej,

- pokój społeczny – jest podstawą stabilizacji życiowej ludzi, współpracy w osiąganiu celów, tolerancji różnic między ludźmi. Wartość pokoju społecznego rośnie wraz z osiągnięciem dobrobytu i stabilizacji politycznej,
- życie rodzinne – akcentowanie życia rodzinnego oznacza powrót do wartości związków między ludźmi o poczucia bezpieczeństwa na podstawie więzi emocjonalnych i uczuciowych. Wychowanie przyszłych generacji wymaga wsparcia rodzin nie tylko ubogich i nie tylko materialnego ze strony osób i instytucji.

Wśród dziedzin polityki społecznej wymienić należy między innymi politykę zabezpieczenia społecznego, politykę ochrony zdrowia, politykę zatrudnienia. Są to dziedziny, których nie da się pominąć każdego dnia, przez każdego człowieka biorącego udział w życiu społecznym. Nie ważne jest, czy będzie to osoba bogata, polityk, człowiek żyjący na średnim poziomie czy ludzie z marginesu społecznego, każdy z nich korzysta ze świadczeń społecznych w mniejszym lub większym zakresie.

Definiując pojęcie zabezpieczenia społecznego w sposób najbardziej ogólny można powiedzieć, że jest to system świadczeń do których obywatele mają prawa lub z których mają możliwość korzystania na podstawie określonych przepisów. Obejmuje więc ono różnego rodzaju ubezpieczenia społeczne, świadczenia o charakterze zaopatrzeniowym, pomoc społeczną, ochronę zdrowia czy rehabilitację inwalidów.

Dla polityki społecznej, najistotniejsze jest takie skonstruowanie zabezpieczenia społecznego, aby zachowana została godność człowieka, zwłaszcza starego i niepełnosprawnego oraz takie ich ukształtowanie w stosunku do wkładu danej osoby w pomyślność społeczeństwa i jego rozwój gospodarczy, by odpowiadały poczuciu sprawiedliwości.

Z tytułu zabezpieczenia społecznego przewidywane są świadczenia, takie jak ubezpieczenia (chorobowe, wypadkowe, emerytalne, od bezrobocia), pomoc społeczna, polegająca na wspieraniu ludzi w trudnych sytuacjach życiowych, w których nie są oni w stanie poradzić sobie samodzielnie (realizacja tego zadania spoczywa na administracji rządowej, samorządowej w nierozłącznym współdziałaniu z organizacjami charytatywnymi).

Problematyka pracy i zatrudnienia jest częścią ogólniejszych problemów społecznych i ekonomicznych. Polityka społeczna zajmuje się tymi aspektami pracy, które są związane z potrzebami człowieka tj. zajmuje się doradztwem dla młodzieży i rodziców w zakresie wyboru zawodu, w związku z optymalizacją wykorzystanie siły roboczej. Następnie formułuje wniosku po adresem polityki ekonomicznej w sprawie pełniejszego wykorzystania zasobów pracy, pod adresem systemu kształcenia w sprawie struktury kształcenia.

Rozwiązanie problemu bezrobocia jest przede wszystkim zadaniem polityki ekonomicznej, wynika z działania określonych mechanizmów gospodarki rynkowej i może być skutecznie ograniczone lub rozwiązane przez korektę niektórych instytucji rynku i przy pomocy instrumentów ekonomicznych. Do zadań realizowanych w kraju zaliczyć można tworzenie nowych miejsc pracy, ochronę prawne przed utratą pracy, świadczenia socjalne, utrzymywanie zagrożonych zakładów pracy. Natomiast polityka społeczna ingeruje w ranach ochrony jednostki przed utratą miejsca pracy, ochrona egzystencji osób pozbawionych pracy. Świadczenia socjalne gwarantowane bezrobotnym powinny z jednej strony zapewnić bezrobotnemu minimum życiowe ale także powinny zachęcać do podjęcia pracy.

Kolejną swoistą dziedziną polityki społecznej jest polityka ochrony zdrowia obejmująca oddziaływanie na wszystkie czynniki bezpośrednie i pośrednie , mające wpływ na stan zdrowia człowieka. Przyjmuje się więc, że polityka ochrony zdrowia obejmuje politykę kształtowania kultury zdrowotnej, politykę ochrony środowiska naturalnego, politykę bezpieczeństwa pracy politykę ochrony konsumenta przed szkodliwymi składnikami żywności. Cele społeczne polityki zdrowotnej dotyczą zapewnienia wszystkim równych szans rozwoju i ochrony zdrowia, zapobiegania chorobom, zgonom niepełnosprawnościom oraz taką organizację leczenia z troską o chorego i poszanowaniem jego godności. Głównym zagadnieniem społecznych aspektów polityki ochrony zdrowia jest zagadnienie społecznej dostępności do usług zdrowotnych i ich jakość.

W obecnej dobie niezbędne staje się odejście od spychania polityki społecznej na margines działań interwencyjnych i doraźnych nastawionych głównie na łagodzenie skutków i przygotowanie programów koordynujących jej funkcjonowanie tak na poziomie całego kraju, jak i na poziomie lokalnym.

Władze samorządowe realizujące politykę społeczną na poziomie lokalnym (także przy współdziałaniu innych podmiotów) powinny rozumieć ją jako opartą na określonych zasadach, normach i wartościach przewodnik działania w celu:

1. kształtowania warunków życia ludności oraz stosunków międzyludzkich, ogólnych warunków rozwoju (zdrowia, oświata, kultura, środowisko pracy, mieszkania itp.),
2. harmonizowania i godzenia rozbieżnych interesów różnych grup społecznych, a w tym samym tworzenia warunków dla pokoju społecznego między kapitałem a pracą,
3. obrony człowieka przed niezaspokojeniem jego potrzeb – od najbardziej podstawowych do wyższego rzędu, rozwojowych,
4. tworzenia warunków dla postępu społecznego,
5. wpływania na ewolucję i zaspokajanie potrzeb,
6. sprostania aktualnym problemom i przyszłym nieprzewidywalnym, nieoczekiwanym sytuacjom.

Zadaniem polityki społecznej jest zatem z jednej strony kształtowanie zasad podziału, regulowanie instytucjonalnej struktury sfery społecznej, regulowanie systemów finansowo-ekonomicznych i ich funkcjonowania – inaczej mówiąc, określenie sposobu wydawania publicznych pieniędzy, by efektywnie zaspokajać potrzeby jednostek i grup i/lub rozwiązywać problemy społeczne. Z drugiej zaś strony definiuje ona kategorie korzystających (beneficjentów) z systemu wsparcia społecznego oraz zasady współuczestnictwa (partycypacji) odbiorców świadczeń i usług socjalnych.

Obecnie realizowanie aktywnych form polityki społecznej przestaje być wyłącznie przejawem woli politycznej i przechodzi w sferę konieczności, czystego pragmatyzmu. Kreatorzy lokalnej polityki społecznej zmuszani są coraz częściej przez szybko zmieniające się wydarzenia i procesy społeczne do uruchomienia wszystkich dostępnych zasobów społeczności w procesie budowania funkcjonalnego systemu instytucji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego obywateli oraz poprawy funkcjonowania w obszarach decydujących o jakości życia społeczności.

Każda społeczność wypracowuje właściwe dla siebie systemy wsparcia uruchamiane w przypadku pojawienia się problemów społecznych lub wówczas, gdy jednostka lub grupa znajdzie się w trudnej sytuacji życiowej, której przezwyciężenie wykracza poza ich własne środki, możliwości i uprawnienia. Celem głównym władz publicznych w tej sferze działań socjalnych jest zatem dbałość o to, by jednostki i rodziny (zwłaszcza żyjące w trudnych warunkach) miały dostęp do systemu wsparcia społecznego i zasobów społecznych umożliwiających osiągnięcie potencjału koniecznego do samodzielnego funkcjonowania.

W tej sytuacji konieczne staje się poszerzenie pola gwarancji bezpieczeństwa socjalnego przez uzupełnienie zasady wspierania w zagrożeniu (po stwierdzeniu, co się komu przydarzyło rozwiązuje się istniejące problemy) stosowaniem taktyki wyprzedzania zdarzeń (przewidywanie tego, co może się przytrafić jednostce lub grupie i zapobieganie tym przewidywanym sytuacjom).

Samorządy lokalne działające w warunkach gospodarki rynkowej, cechującej się dużą dynamiką zmian i niepewnością co do ich kierunków, muszą posiadać zdolność do wczesnego rozpoznawania zagrożeń, jak i dostrzegania pojawiających się szans. W takich warunkach istotnego znaczenia nabiera zarządzanie strategiczne, które, oparte na opracowywaniu, wdrażaniu i kontroli realizacji planów strategicznych, umożliwia dostosowanie funkcjonowania jednostek terytorialnych do zmian zachodzących w otoczeniu. Na poziomie zarządzania lokalnego (gminnego), w zakresie polityki społecznej, podstawową rolę wśród tego typu planów pełni Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Dokument stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

Niniejsza strategia została opracowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Słupsku .

Strategia jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad nim uczestniczyli m.in. przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, policji i sądownictwa

Dokument ma charakter kilkuletni; został przygotowany na lata 2015-2025. Jest zgodny z założeniami odnoszącymi się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. STRUKTURA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Słupsk składa się z trzech zasadniczych części, tj. części wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej i programowej.

Część wprowadzająca zawiera informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań zewnętrznych (prawnych i strategiczno-programowych) tworzenia dokumentu.

Część diagnostyczno-analityczna zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, która została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (SWOT).

Część programowa zawiera najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Są one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań. W części programowej są również wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania i czas realizacji wyznaczonych w dokumencie działań. Ponadto przedstawione są ramy finansowe strategii, prognoza zmian oraz informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu oraz prowadzenia monitoringu jego realizacji. Dla realnej oceny stopnia wdrożenia dokumentu jest przygotowany wykaz wskaźników monitoringowych. Część programowa zawiera także omówienie projektów zaproponowanych przez przedstawicieli instytucji gminy.

2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII

2.1. PODSTAWY PRAWNE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, podobne jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 165), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 788 ze zmianami),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zmianami),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 135 ze zmianami),
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zmianami),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 ze zmianami),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 ze zmianami),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zmianami),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 ze zmianami),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zmianami),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 966),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zmianami).

Podczas realizacji strategii znajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2.2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Słupsk jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

2.2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju, a następnie na niej pozostanie. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Dokument zawiera również kilka nadrzędnych celów Unii Europejskiej do 2020 roku:

- zwiększenie stopy zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata z obecnych 69% do co najmniej 75%,
- osiągnięcie poziomu inwestycji w działalności badawczo-rozwojowej równego 3% PKB, przede wszystkim poprzez poprawę warunków inwestowania w B+R przez sektor prywatny i opracowanie nowego wskaźnika umożliwiającego śledzenie procesów innowacji,
- ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r. lub, jeśli pozwolą na to warunki, o 30%,
- zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%,
- ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10% z obecnych 15% oraz zwiększenie odsetka osób w wieku 30-34 lata posiadających wyższe wykształcenie z 31% do co najmniej 40%,
- ograniczenie liczby Europejczyków żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa o 25% poprzez wydobycie z ubóstwa 20 mln osób.

W ramach trzech priorytetów tematycznych przygotowano siedem projektów przewodnich. Projekt „**Unia innowacji**” ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, co powinno wzmocnić rolę łańcucha innowacji i zwiększyć poziom inwestycji w całej Unii. Z kolei projekt „**Młdzież w drodze**” służy poprawie wyników systemów kształcenia oraz podniesieniu atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej, a projekt „**Europejska agenda cyfrowa**” zakłada upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstw domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego. Projekt „**Europa efektywnie korzystająca z zasobów**” ma na celu uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej, natomiast projekt „**Polityka przemysłowa w erze globalizacji**” służy poprawie otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do MŚP, oraz wspieraniu rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurowania na rynkach światowych. Celem projektu „**Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia**” jest modernizacja rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie, co powinno podnieść

współczynnik aktywności zawodowej i lepiej dopasować do siebie popyt i podaż na rynku pracy, a projekt „Europejski program walki z ubóstwem” zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 to z kolei najważniejszy średniookresowy dokument rozwojowy na szczeblu krajowym, określający cele strategiczne do 2020 roku. Wyznacza on trzy obszary strategiczne;

- Sprawne i efektywne państwo;
- Konkurencyjna gospodarka;
- Spójność społeczna i terytorialna.

W tych trzech obszarach koncentrują się główne działania, określają one również jakie interwencje są niezbędne w celu przyspieszenia procesów rozwojowych.

Celem głównym Strategii jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Dokument z jednej strony wyznacza działania służące usuwaniu barier rozwojowych, w tym ujawnionych przez kryzys gospodarczy słabości polskiej gospodarki, a z drugiej skupia się na wspomnianych powyżej potencjałach, które będą stymulowały rozwój kraju.

Strategia stanowi bazę dla 9 strategii zintegrowanych (Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Strategia Rozwoju Transportu, Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, Sprawne Państwo, Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 -2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa), które powinny przyczynić się do realizacji założonych w niej celów, a zaprojektowane w nich działania rozwijać i uszczegóławiać reformy w niej wskazane. Dokument skierowany jest nie tylko do administracji publicznej, ale także do środowisk społecznych i gospodarczych, które

uczestniczą w procesach rozwojowych i mogą je wspomagać zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest również odniesieniem na gruncie krajowym dla dokumentów strategicznych przygotowywanych w kraju na potrzeby programowania środków Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020 tj. Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych (uwzględniających środki z polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa). Wskazane w strategii cele rozwojowe i priorytety w znaczącym zakresie wpisują się w cele strategii unijnej „Europa 2020” i są z nią spójne.

Umowa Partnerstwa jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskie w Polsce w latach 2014 – 2020 w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa. Instrumentami realizacji Umowy są krajowe programy operacyjne i regionalne programy operacyjne. Dokumenty te wraz z Umową tworzą spójny system dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową.

Umowa ściśle wiąże strategię wykorzystania środków europejskich z realizacją Strategii Rozwoju Kraju 2020 i Strategii Europa 2020. Celem konsekwentnie realizowanym w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2014 – 2020 jest, zgodnie ze Strategią Rozwoju Kraju, oparcie rozwoju na dalszym zwiększaniu konkurencyjności gospodarki, poprawie spójności społecznej i terytorialnej oraz podnoszeniu sprawności i efektywności państwa. Biorąc pod uwagę wskazane powyżej cele rozwojowe kraju, w Umowie wyróżniono cztery priorytety finansowania ze środków Unii Europejskiej, do których zaliczono: otoczenie sprzyjające przedsiębiorczości i innowacjom, spójność społeczną i aktywność zawodową, infrastrukturę sieciową na rzecz wzrostu zatrudnienia oraz środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami. Priorytety te realizowane będą w ramach właściwych celów tematycznych, wskazanych w projektach rozporządzeń Unii Europejskiej.

Umowa wskazuje m.in. rodzaje inwestycji mogących liczyć na dofinansowanie, proponuje układ programów operacyjnych, prezentuje zarys systemu ich wdrażania, a także przedstawia ogólne założenia opartego na zasadzie subsydiarności podziału interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny. Zapewnieniu koordynacji pomiędzy funduszami polityki spójności na poziomie regionalnym służyć ma, umożliwiona po raz pierwszy w okresie programowania 2014 – 2020, realizacja przez samorządy województw programów dwufunduszowych (Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju

Regionalnego). Instrumentem zapewniającym komplementarność interwencji realizowanych przez rząd i samorząd terytorialny będzie kontrakt terytorialny.

Zgodnie z Umową Partnerstwa w latach 2014 – 2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014 – 2020, dotyczący rozwoju kompetencji i umiejętności, włączenia społecznego i dobrego rządzenia oraz 16 regionalnych programów operacyjnych. Program Krajowy koncentrował się będzie na zmianach strukturalnych poszczególnych polityk sektorowych, a także na takich przedsięwzięciach, które mają charakter ogólnopolski i są priorytetowe z punktu widzenia polityki państwa, natomiast na poziomie regionalnym interwencja Europejskiego Funduszu Społecznego będzie dotyczyła bezpośredniego wsparcia osób w celu poprawy ich sytuacji na rynku.

Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, rozwój obejmuje pięć następujących osi priorytetowych:

- I. osoby młode na rynku pracy,
- II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji,
- III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
- IV. Innowacje społecznej i współpraca ponadnarodowa,
- V. Pomoc Techniczna.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 został przyjęty do realizacji Uchwałą 186/20/15 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 3 marca 2015r. Zawiera on 12 osi programowych. Problematykę społeczną ujęto głównie w osi priorytetowej 5 Zatrudnienie i osi priorytetowej 6 Integracja.

Oś priorytetowa 5 odpowiada na wyzwania dotyczące zwiększenia zatrudnienia, poprawy stanu zdrowia, wzrostu kompetencji mieszkańców dla lepszego wykorzystania potencjału poprzez przedsięwzięcia ukierunkowane na aktywizację zawodową osób pozostających bez pracy, rozwój przedsiębiorczości, godzenia życia zawodowego i prywatnego, kształcenie ustawiczne osób w wieku aktywności zawodowej, poprawę sytuacji na rynku pracy

pracowników zakładów przechodzących restrukturyzację oraz realizację programów zdrowotnych.

Z kolei oś priorytetowa 6 odpowiada na wyzwania dotyczące podniesienia poziomu aktywności społecznej i zawodowej poprzez ukierunkowanie wsparcia na aktywizację społeczno-zawodową osób i rodzin dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, usługi społeczne i podmioty ekonomii społecznej.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020 przyjęta Uchwałą nr 763/XXXVI/13 z dnia 20 grudnia 2013 roku Sejmiku Województwa Pomorskiego jest integralną częścią Strategii Rozwoju województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020. Jest spójna z Regionalnymi Programami Strategicznymi – *Aktywni Pomorzanie* oraz *Zdrowie dla Pomorza*. Strategia Polityki Społecznej obejmuje także programy: przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W dokumencie zawarto misję polityki społecznej, która brzmi: *„Wysoka jakość życia mieszkańców wykazujących się dużą aktywnością społeczną i zawodową, realizowana w atrakcyjnej przestrzeni oferującej w razie potrzeby odpowiednie wsparcie”*. Określono także cztery cele strategiczne:

- Właściwie funkcjonująca rodzina,
- Integrująca rola polityki społecznej,
- Aktywni seniorzy,
- Włączenie społeczne osób niepełnosprawnych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla powiatu słupskiego na lata 2013 – 2018 jest dokumentem formułującym wizję rozwoju społecznego w powiecie, która brzmi: *„Powiat słupski obszarem zrównoważonego rozwoju o dużej atrakcyjności społecznej i aktywności obywatelskiej”*. Wyznacza ona także cele i działania służące rozwiązywaniu

występujących problemów społecznych. Wśród zdefiniowanych pięciu celów strategicznych rozwiązywania problemów społecznych wymieniono:

- Nowoczesny rynek pracy i wysoki poziom edukacji,
- Zdrowe społeczeństwo,
- Szczęśliwa rodzina i szczęśliwe dziecko,
- Rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
- Harmonijny rozwój infrastruktury.

Strategia rozwoju Gminy Słupsk na lata 2015 – 2020 (obecnie w trakcie konsultacji społecznych) jest dokumentem stanowiącym podstawę rozwoju samorządu gminy. Na podstawie diagnozy uwarunkowań rozwojowych, opinii mieszkańców, analizy SWOT określono w strategii wyzwania rozwojowe gminy, sformułowano wizję gminy w 2020 roku – *Gmina Słupsk rozwiniętym i rozpoznawalnym gospodarczo obszarem, zamieszkałym, przez aktywnych, wykształconych i przedsiębiorczych mieszkańców, nastawionych na proekologiczne działania oraz misję jej rozwoju: Misją Gminy Słupsk jest poprawa życia mieszkańców poprzez: Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców poprzez: zapewnienie wysokiej jakości edukacji, stworzenie centrum kulturalnego i zapewnienie wystarczającej dostępności komunikacyjnej, tworzenie nowych miejsc pracy w drodze dialogu biznesu z samorządem, z poszanowaniem środowiska naturalnego.* W dokumencie wyodrębniono 3 obszary priorytetowe:

- I. Kapitał gospodarczy.
- II. Kapitał ludzki i społeczny
- III. Kapitał przestrzenny i infrastrukturalny.

Problematyka społeczna zawiera się głównie w obszarze priorytetowym II *Kapitał ludzki i społeczny*. Mając świadomość, że:

- kapitał ludzki i społeczny kształtuje dynamikę rozwoju gospodarczego,

- aktywność zawodowa i społeczna mieszkańców powinna być stymulowana zintegrowanymi działaniami samorządu, instytucji Otoczenia Biznesu, organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie gminy,

- aktywny, rozwinięty kapitał ludzki to również zdrowe społeczeństwo stąd konieczność promocji zdrowego stylu życia, prowadzenia akcji profilaktycznych w zakresie chorób cywilizacyjnych oraz poprawy jakości i dostępności do podstawowych i specjalistycznych usług opieki medycznej,

- aktywność zawodowa społeczeństwa uzależniona jest przede wszystkim od wysokiej jakości oferty edukacyjnej, dostosowanej do lokalnego rynku pracy, oraz od intensywności wdrażania i jakości działań aktywizujących biernych zawodowo i bezrobotnych,

sformułowano następujące cele strategiczne:

- Aktywni i zintegrowani mieszkańcy,
- Efektywny system edukacji,
- Wysoki poziom ochrony zdrowia,

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE SŁUPSK

1. DANE PODSTAWOWE O GMINIE

Gmina Słupsk położona jest w powiecie słupskim w północno-zachodniej części województwa pomorskiego. Otacza miasto Słupsk nieodkrytym od strony południowo – zachodniej pierścieniem. Od strony północnej sąsiaduje z gminami Ustka i Smołdzino, od strony wschodniej z gminami Damnica i Główny, od strony południowej z gminami Kobylnica i Dębica Kaszubska a od strony zachodniej z gminą Postomino.

Gmina obejmuje powierzchnię 260,58km². W jej skład wchodzi 30 sołectw i 3 osiedla. Obecnie gminę Słupsk zamieszkuje 16 194 mieszkańców. Na terenie gminy nie ma dominującego ośrodka usługowo-administracyjnego. Urząd Gminy ma swoją siedzibę w mieście Słupsk.

2. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Sieć drogową na terenie gminy Słupsk tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które ze względu na pełnioną funkcję dzielą się na drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Długość wszystkich dróg publicznych przebiegających przez teren gminy wynosi 573,3km.

Na obszarze gminy zlokalizowane są następujące zelektryfikowane linie kolejowe PKP:

- linia kolejowa nr 405 wykonująca przewozy osobowe na trasie Piła – Ustka,
- linia kolejowa nr 202 wykonująca przewozy osobowe na trasie Gdańsk – Stargard Szczeciński.

Zasadniczo dostępność komunikacyjna Gminy Słupsk oceniana jest pozytywnie głównie dzięki przebiegowi drogi krajowej nr 6 prowadzącej z Gdańska do granicy z Niemcami.

Gmina posiada dobre warunki do obsługi ludności komunikacją zbiorową, dzięki dogodnym połączeniom komunikacyjnym z miastem Słupsk mieszkańcy mają łatwą możliwość korzystania z dalekobieżnych połączeń komunikacyjnych.

Usługi komunikacyjne w zakresie przewozu ludności na terenie gminy Słupsk realizują następujący przewoźnicy:

- Polskie Koleje Państwowe,
- PKP Szybka Kolej Miejska.
- Zarząd Infrastruktury Miejskiej w Słupsku,
- PKS Słupsk.
- Nord Ekspres,
- Ramzes Usługi Przewozowe.

Pomimo konkurencyjności przewoźników nie wszystkie miejscowości położone na terenie gminy Słupsk są dobrze skomunikowane z miastem Słupsk. Przewoźnikom nie opłaca się kursować do małych miejscowości oddalonych ponad 10 km od miasta takich jak: Gać, Redęcin, Swołowo czy Rogawica. Poza granicami miasta Słupska dobrze rozwinięta jest

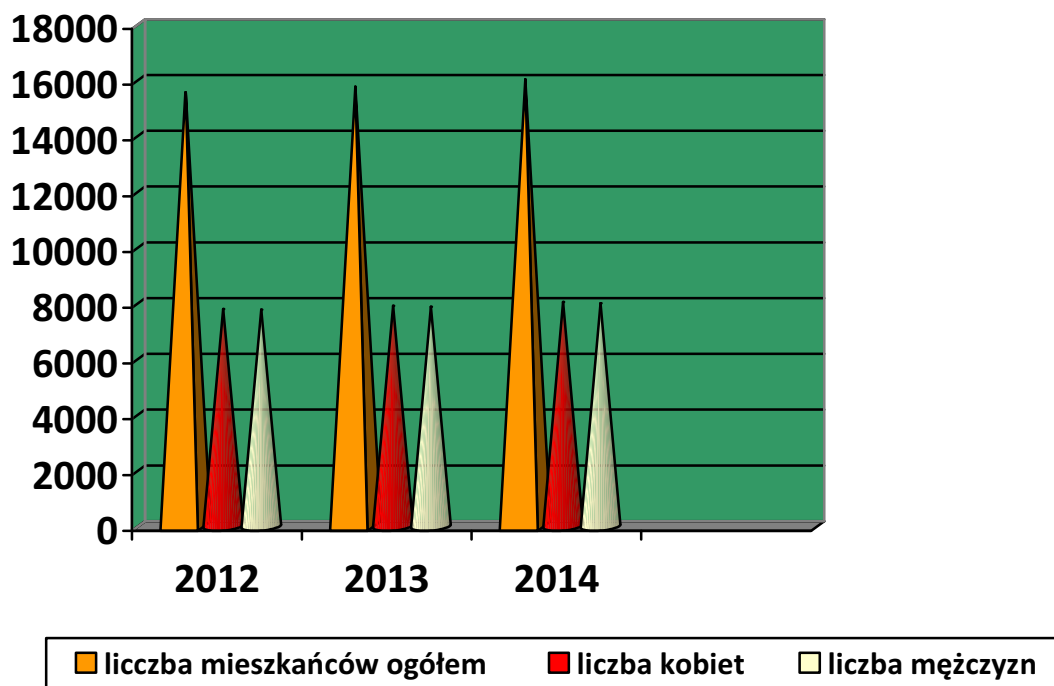
komunikacja zbiorowa w kierunku Ustki oraz połączenia kolejowe z Trójmiastem – największa aglomeracją w województwie pomorskim.

3. DEMOGRAFIA

W latach 2012 – 2014r. liczba ludności gminy Słupsk ulegała systematycznemu wzrostowi. W 2012 roku liczba mieszkańców wynosiła 15.546; w 2013 roku – 15.759; w 2014 roku – 16.015. W badanym okresie w ogólnej liczbie mieszkańców stosunek liczby kobiet do mężczyzn wynosił niemalże 50 do 50 i utrzymywał się na tym samym poziomie

- 2012r. – kobiety – 7788(50,1%); mężczyźni – 7758 (49,9%),
- 2013r. – kobiety -7892 (50,1%); mężczyźni – 7867 (49,9%),
- 2014r. – kobiety – 8031 (50,1%); mężczyźni -7984 (49,9%),

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy w latach 2012 – 2014 z podziałem na płeć.

W tabeli 1 przedstawiono dane dotyczące struktury wiekowej ludności w latach 2012 – 2014.

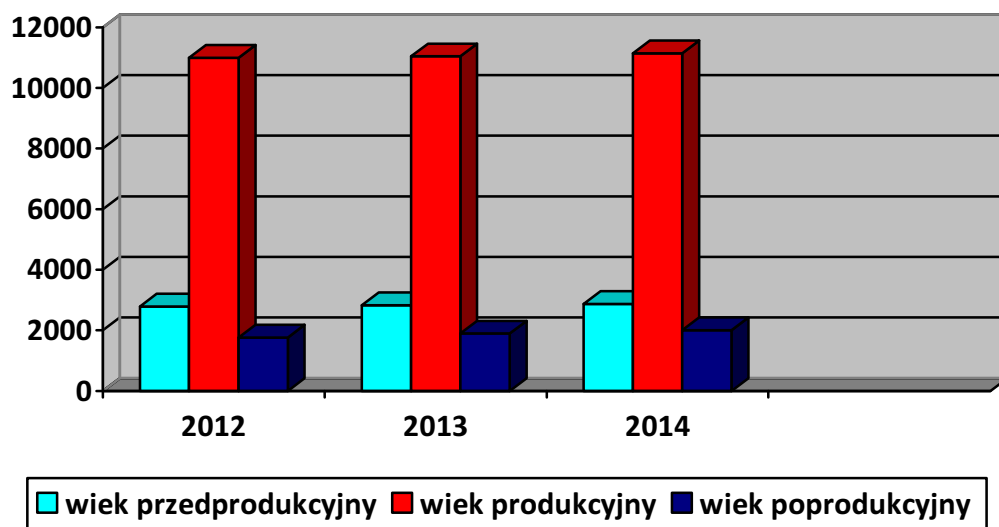
Tabela 1. Struktura wiekowa ludności.

	Ludność i ogółem		Osoby w wieku przedprodukcyjnym		Osoby w wieku produkcyjnym		Osoby w wieku poprodukcyjnym	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
2012	15.546	100	2.788	18	10.998	71	1.760	11
2013	15.759	100	2.828	18	11.042	70	1.889	12
2014	16.015	100	2.871	18	11.145	70	1.999	12

W analizowanym okresie widoczny jest wzrost liczby ludności we wszystkich grupach wiekowych. Procentowy udział osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ogółu ludności w badanym okresie utrzymuje się na tym samym poziomie. Wzrostowi uległ natomiast udział osób w wieku poprodukcyjnym, co jest wyrazem ogólnego procesu starzenia się społeczeństwa. Tendencja ta w najbliższych latach będzie powodowała konieczność dostosowywania w coraz szerszym zakresie wachlarza usług społecznych dla potrzeb seniorów.

Na wykresie 2 zilustrowano strukturę wiekową mieszkańców gminy Słupsk w latach 2012 - 2014.

Wykres 2. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Słupsk.

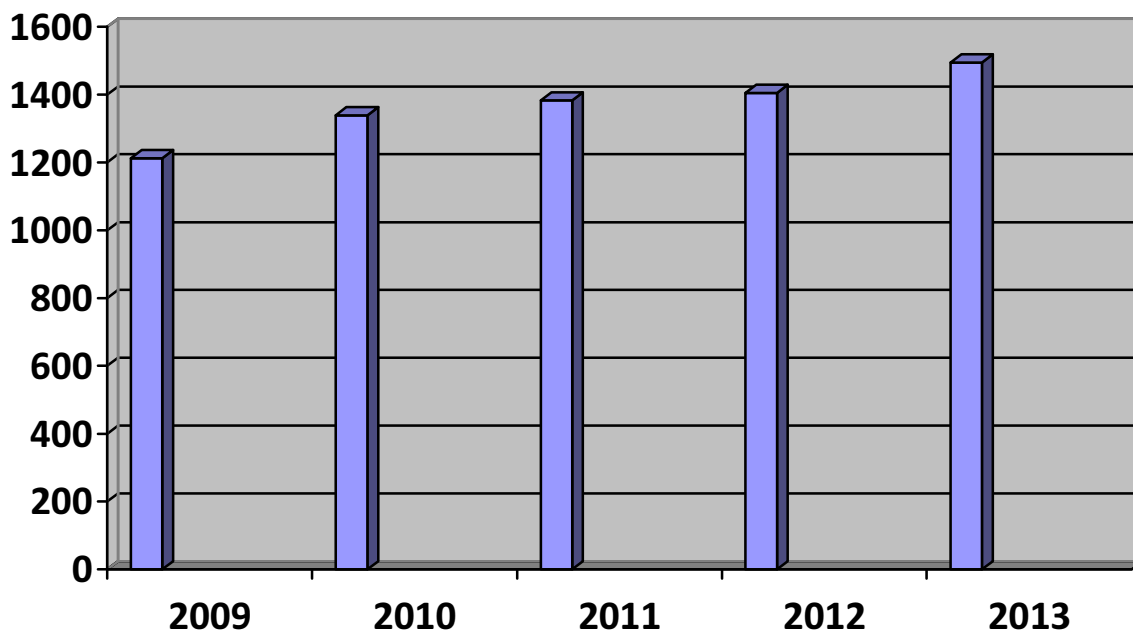
4. GOSPODARKA

Gmina Słupsk jest terenem o charakterze rolniczo-przemysłowo-turystycznym. W strukturze użytkowania terenu dominują użytki rolne, z których około 80% stanowią grunty orne, a około 17% użytki zielone. Lasy zajmują niemalże 28%. Pozostały obszar zajmują grunty zabudowane i zurbanizowane.

Na terenie gminy funkcjonuje 1.077 gospodarstw rolnych wśród których dominują gospodarstwa małe o powierzchni do 1,99ha (32,5%). Gospodarstwa duże (powyżej 100 ha) stanowią 1.95% ogólnej liczby gospodarstw rolnych.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2013 roku na terenie gminy Słupsk funkcjonowało 1.495 podmiotów gospodarczych wśród których dominowały podmioty najmniejsze zatrudniające do 9 pracowników. Stanowiły one 95,6% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W okresie 2009 -2013 liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy wzrosła o 23,35%. Wśród działających podmiotów gospodarczych dominują podmioty prywatne, które stanowią 97,4% ogólnej liczby przedsiębiorstw. W prowadzonej działalności dominuje handel hurtowy i detaliczny, na kolejnych miejscach znajduje się branża związana z przetwórstwem przemysłowym, budownictwo i działalność usługowa oraz branża związana z transportem i gospodarką magazynową. Liczbę podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy Słupsk ilustruje wykres 3.

Wykres 3. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Słupsk w latach 2009 -2013

Przedstawione dane pozwalają na stwierdzenie, że w analizowanym okresie na terenie gminy Słupsk systematycznie wzrastała liczba działających podmiotów gospodarczych. Spośród największych podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy Słupsk należy wymienić:

- Markos Sp. z o.o. w Głobinie,
- Fiskars Polska Sp. z.o.o. we Włynkówku,
- Słupska Fabryka Obuwia Nord w Strzelinku,
- Przetwórstwo Ryb produkcyjne Mors w Bydlinie,
- Przetwórstwo Rybne Łosoś we Włynkówku.

Atrakcyjne położenie gminy Słupsk, jej walory krajobrazowe i bliski dostęp do Morza Bałtyckiego stwarzają szerokie możliwości rozwoju agroturystyki. Poza walorami krajobrazowo-przyrodniczymi gmina ma do zaoferowania turystom różnego rodzaju zabytki historyczne, wybudowane głównie w XIX wieku. Dla osób aktywnych fizycznie gmina oferuje

możliwość korzystania z systematycznie powiększanej sieci ścieżek rowerowych, czy ze spływów kajakowych „Szlakiem Papieskim” organizowanych na rzece Słupi . Turystyka stanowi coraz istotniejszą część gospodarki Gminy.

5. RYNEK PRACY

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku w latach 2012 -2014 liczba osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne ulegała systematycznemu zmniejszeniu. Dotyczy to także osób posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych. W 2013 roku odnotowano niewielki wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych bez prawa do zasiłku w stosunku do 2012r. W roku 2014r. widoczny jest już wyraźny spadek liczby osób także w tej kategorii osób bezrobotnych. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono w Tabeli 2.

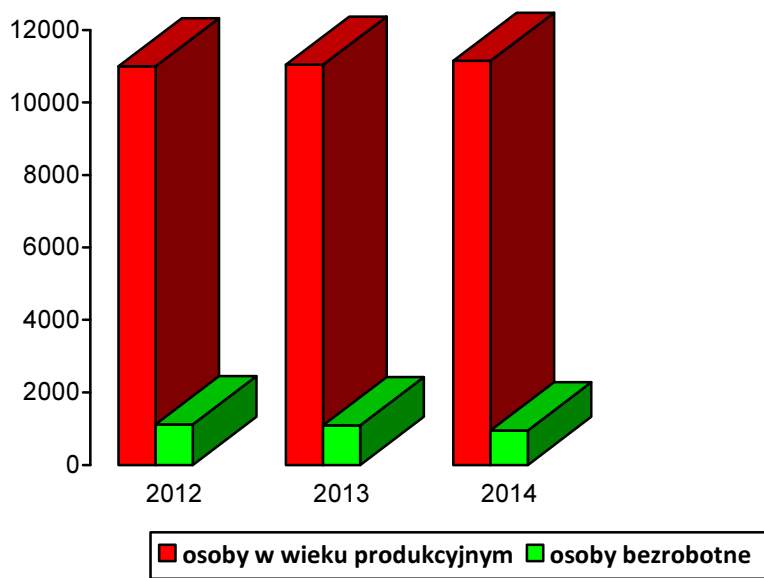
Tabela 2. Osoby bezrobotne w Gminie Słupsk

	Osoby bezrobotne					
	Ogółem		Z prawem do zasiłku dla bezrobotnych		Długotrwale bezrobotne	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
2012	1.118	100	264	24	530	47
2013	1.089	100	235	22	538	49
2014	953	100	208	22	486	51

Natomiast porównując procentowy udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych należy podkreślić widoczny wzrost w tym zakresie. Tendencja ta jest niepokojąca o powoduje konieczność intensyfikacji działań zmierzających do przywrócenia na rynek pracy większej liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu długotrwałego bezrobocia.

Na wykresie 4 ukazano udział liczby bezrobotnej w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Słupsk w wieku produkcyjnym

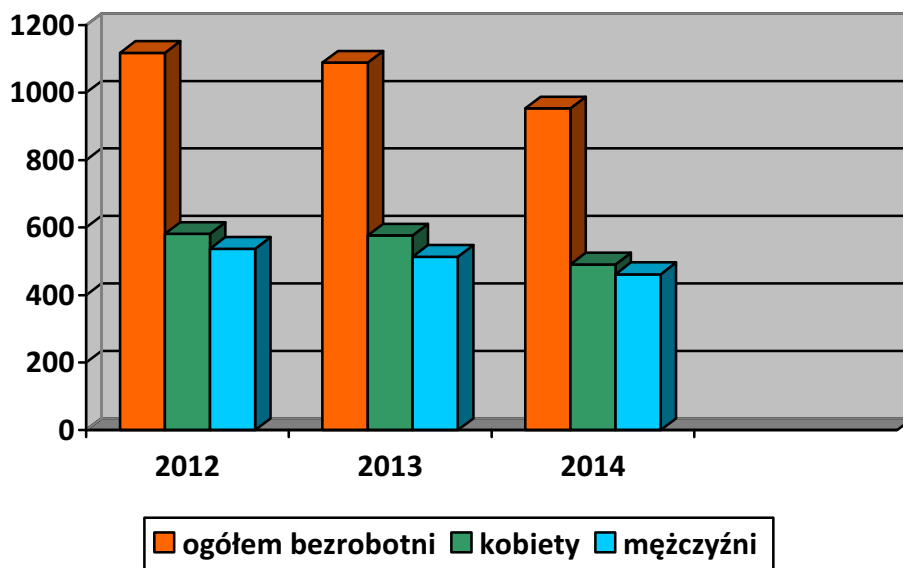
Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym

W analizowanym okresie w roku 2012 udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosił 10,17%; w 2013r. – 9,86%, a w 2014r. wynosił 8,55%.

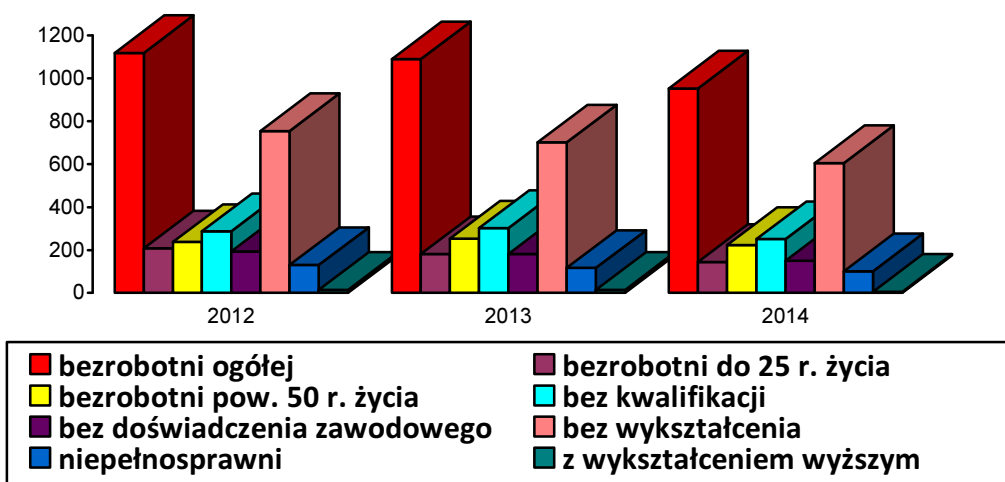
Z analizy danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku wynika, że w badanym okresie wśród ogólnej liczby bezrobotnych dominowały kobiety. Wykres 5 ilustruje udział kobiet w ogólnej liczbie osób pozostających bez pracy.

Wykres 5. Liczba kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w latach 2012 – 2014.

Wśród osób legitymujących się statusem osoby bezrobotnej dominują osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia zawodowego, bez wykształcenia średniego, Znaczną grupę stanowią osoby poniżej 25 roku życia i powyżej 50 roku życia oraz osoby niepełnosprawne. Osoby legitymujące się wykształceniem wyższym stanowią najniższy odsetek osób zarejestrowanych w PUP. Udział wybranych kategorii osób bezrobotnych w ogólnej liczbie pozostających bez pracy przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6. Udział wybranych kategorii osób bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP.

Analizując sytuację na lokalny rynku pracy należy stwierdzić , że pomimo postępującego spadku zarejestrowanej liczby osób bezrobotnych należy zwrócić uwagę na trzy zasadnicze kwestie. Pierwsza z nich dotyczy potrzeby kontynuowania starań na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w osiągnięciu czego niemałe znaczenie ma skuteczne zachęcanie inwestorów do podejmowania działalności gospodarczej na terenie gminy. Druga odnosi się do procesu aktywizacji bezrobotnych i konieczności zwrócenia szczególnej uwagi na osoby bez doświadczenia zawodowego jak i na osoby mające za sobą wieloletni okres zatrudnienia. Tym pierwszym należy dać możliwość poszerzenia doświadczenia zawodowego lub podjęcia pierwszej pracy, tym drugim powinno się zapewnić dostęp do kursów i szkoleń umożliwiających podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych. Trzecia kwestia wiąże się z potrzebą stałego motywowania dzieci i młodzieży do nauki i zdobywania kwalifikacji zawodowych, by w przyszłości, dzięki zdobytemu wykształceniu, mieli większe szanse na podjęcie zatrudnienia.

6. ZASOBY MIESZKANIOWE

Na terenie gminy Słupsk działa Gminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego, które jest zarządcą gminnych zasobów mieszkaniowych oraz zajmuje się budowaniem zarówno lokali socjalnych jak i komunalnych.

Na koniec 2014r. na terenie gminy Słupsku znajdowała się następująca liczba lokali socjalnych i komunalnych:

- gminne lokale komunalne – 102 (w 48 budynkach),
- gminne lokale socjalne - 77 (w 19 budynkach),
- lokale gminne w budynkach wspólnot mieszkaniowych – 46 (w 14 budynkach),
- lokale komunalne w zasobach GTBS – 35 (w 5 budynkach).

W 2015r. zostanie oddanych do użytku łącznie 21 lokali socjalnych i 15 lokali komunalnych w 5 budynkach.

7. EDUKACJA I WYCHOWANIE

Na terenie Gminy Słupsk działa prywatny żłobek „Biedroneczka” zlokalizowany w Redzikowie zapewniający opiekę 24 dzieciom w wieku od 20 tygodnia do 3 roku życia. W szczególnie uzasadnionych przypadkach opiekę mogą tam także znaleźć 4-latkowie.

Dzieci w wieku przedszkolnym znajdują opiekę w 9 przedszkolach i punktach przedszkolnych działających na terenie Gminy. W tabeli 3 przedstawiono dane ukazujące liczbę dzieci uczęszczających do poszczególnych placówek na koniec marca 2015r.

Tabela 3. Liczba miejsc w przedszkolach na terenie Gminy Słupsk.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci w placówce
1	Przedszkole „Poziomka” we Włynkówku	85
2	Niepubliczne Przedszkole „Kolorowe Przedszkole”	70
3	Gminne Przedszkole „Bajka” w Jezierzycach	65
4	Punkt przedszkolny w Siemianicach	70
5	Punkt przedszkolny w Redzikowie	50
6	Punkt przedszkolny we Wrześciu	35
7	Punkt przedszkolny w Bierkowie	25
8	Punkt przedszkolny we Włynkówku	25
9	Punkt przedszkolny w Głobinie	20
10	Ogółem	445

Na terenie Gminy Słupsk działają 4 szkoły podstawowe (Wrzeście, Bierkowo, Włynkówko, Głobino) i trzy Zespoły Szkół realizujące nauczanie na poziomie podstawowym i gimnazjalnym w Jezierzycach, Redzikowie i Siemianicach. W tabeli 4 przedstawiono

informację dotyczącą liczby dzieci i młodzieży kontynuujących naukę w poszczególnych placówkach oświatowych.

Tabela 4. Liczba miejsc w placówkach edukacyjnych na terenie Gminy Słupsk w roku szkolnym 2014/2015

Wyszczególnienie	Liczba dzieci			
	Klasa zerowa	Szkoła podstawowa	Szkoła gimnazjalna	Razem
Zespół Szkół w Siemianicach	28	181	187	396
Zespół Szkół w Jezierzycach	28	204	100	332
Zespół Szkół w Redzikowie	35	127	139	301
Szkoła Podstawowa we Włynkówku	30	121	-	151
Szkoła Podstawowa w Głobinie	24	122	-	146
Szkoła Podstawowa w Bierkowie	20	107	-	127
Szkoła Podstawowa we Wrześciu	19	81	-	100
Ogółem	184	943	426	1.553

Na terenie Gminy Słupsk nie działają placówki ponadgimnazjalne. Uczniowie chcący kontynuować w nich naukę najczęściej dojeżdżają do szkół zlokalizowanych na terenie miasta Słupsk.

8. KULTURA

Główną instytucją prowadzącą działalność kulturalną w Gminie Słupsk jest Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Słupsk z siedzibą w Głobinie. Jednostka zajmuje się przygotowaniem społeczności lokalnej do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenia tych wartości. Cel ten Centrum realizuje poprzez rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań kulturalnych i sportowych oraz popularyzowanie czytelnictwa, tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego i sportowego, a także upowszechnianie wiedzy na temat folkloru i zainteresowanie sztuką rękodzieła artystycznego i ludowego.

Działalność Centrum obejmuje organizację różnego rodzaju imprez w tym spotkań, konkursów, zajęć dla dzieci i dorosłych, a także wydawanie gazetki gminnej „Nasza gmina, nasze życie”. Prowadzona jest ona m.in w funkcjonujących w ramach Centrum 27 świetlicach wiejskich. Zatrudnieni w nich pracownicy planują zajęcia dla dzieci i młodzieży, pomagają w organizacji imprez sołeckich, jak również przygotowują z dziećmi i młodzieżą prace konkursowe. W świetlicach pracują także instruktorzy prowadzący zajęcia muzyczne i taneczne. Spośród działających zespołów śpiewających należy wymienić m.in. Świtezianki z Głobina, czy Bierkowiec a także Chór Pasjonata z Siemianic. Wśród grup tańczących na uwagę zasługuje Grupa Haribo Crew z Kusowa i Bierkowa.

W świetlicach prowadzone są także zajęcia środowiskowe finansowane ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Niebagatelną rolę na niwie kultury odgrywa Muzeum Kultury Ludowej Pomorza w Swołowie posiadające bogatą ofertę edukacyjną i organizujące wiele imprez okolicznościowych wśród których można wymienić m.in. Szparagowe Święto, Plener Kowalski, Pomorskie Święto Ziół czy imprezę: Na Świętego Marcina najlepsza pomorska gęsina.

Natomiast największą imprezą kulturalną odbywającą się na terenie Gminy Słupsk jest Festiwal Legend Rocka organizowany corocznie w lipcu w amfiteatrze w Dolinie Charlotty.

Do podstawowych zadań związanych z działalnością bibliotekarską należy: gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych, udostępnianie ich na miejscu oraz wypożyczanie na zewnątrz, organizowanie akcji promujących wiedzę, kulturę, książkę i czytelnictwo.

Zbiory Biblioteki obejmują lektury szkolne i ich opracowania, encyklopedie, informatory, leksykony, słowniki, czasopisma, wydawnictwa popularnonaukowe.

9. SPORT I REKREACJA

Propagowany w dzisiejszych czasach zdrowy styl życia obejmuje m.in. właściwe odżywianie, aktywny wypoczynek oraz uprawianie różnorodnych dyscyplin sportowych. Sport wpływa bowiem nie tylko na kondycję zdrowotną człowieka, ale również jego cechy charakteru, postawę, relacje z innymi ludźmi, umiejętności współpracy i asertywność.

Uprawianiu sportu i rozwojowi kultury fizycznej w gminie Słupsk sprzyja znakomita infrastruktura sportowa.

Działalność sportowa w Gminie Słupsk skupia się wokół Ośrodka Sportu i Rekreacji Gminy Słupsk ma pod swoją egidą dwa główne filary wspierające rozwój sportu i rekreacji w gminie. Są to Park Wodny Redzikowo i Hala Widowiskowo-Sportowa w Jezierzycach.

Park Wodny to miejsce, gdzie m.in. uczniowie placówek oświatowych z terenu gminy, w ramach zajęć szkolnych, mogą nieodpłatnie korzystać z pływalni i lekcji nauki pływania. Mówiąc o hali widowiskowo-sportowej, gdzie odbywa się wiele imprez nie tylko o zasięgu gminnym, nie można nie wspomnieć o działającej tam sekcji dzudo. Zawodnicy skupieni w niej osiągają sukcesy także na arenie krajowej.

Mówiąc o infrastrukturze sportowej gminy należy wspomnieć także o istniejących Boiskach Orlik 2012 w Redzikowie i Jezierzycach, boisku wielofunkcyjnym w Siemianicach, czy boisku ze sztucznej trawy w Bruszkowie Wielkim.

W ramach infrastruktury szkół podstawowych i zespołów szkół dostępne są obiekty sportowe (hale i boiska), w oparciu o które prężnie działają uczniowskie kluby sportowe: Piast, Start, Orliki, Albatros i Orlik.

Na terenie Gminy funkcjonują także kluby sportowe:

- Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Stal”.
- Klub Sportowy „Szansa” Siemianice,
- Stowarzyszenie Sportowe „Klub Sportowy” Włynkówko,
- Klub Sportowy „Dąb” Kusowo,
- Klub Sportowy „SwePol Link” Bruszkowo Wielkie.

Rozwojowi sportu i rekreacji na terenie gminy sprzyjają funkcjonujące niemalże we wszystkich z ponad 40 miejscowości boiska do gry w piłkę nożną, siatkówkę i koszykówkę, coraz bogatsza sieć ścieżek rowerowych, atrakcyjne tereny do wycieczek pieszych oraz powstające w wielu miejscowościach siłownie zewnętrzne.

10. ZDROWIE

Styl życia i zachowania zdrowotne wpływają w największym stopniu na stan zdrowia ludności. Do czynników zagrażających zdrowiu należą przede wszystkim: mała aktywność fizyczna, nieprawidłowości w sposobie żywienia, palenie tytoniu, nadmierna spożycia alkoholu, używanie narkotyków, zły stan środowiska naturalnego, niewłaściwe warunki bezpieczeństwa pracy, wypadki drogowe oraz brak powszechne profilaktyki.

W gminie Słupsk działają 4 ośrodki zdrowia w Głobinie, Jezierzycach, Bruszkowie Wielkim i we Wrześciu. Zapewniają one mieszkańcom podstawową opiekę medyczną i stomatologiczną. Można w nich także wykonać badania analityczne. Część mieszkańców gminy korzysta z usług lekarskich podstawowej opieki zdrowotnej i poradni specjalistycznych zlokalizowanych w Słupsku.

W siedzibie Parku Wodnego Redzikowo prowadzi działalność Niezależny Zespół Opieki Zdrowotnej – Centrum Rehabilitacji, w którym mieszkańcy mogą korzystać z szerokiej gamy usług rehabilitacyjnych (m.in. jonoforeza, elektrostymulacja, czy ćwiczenia ruchowe).

Gmina Słupsk stawia na profilaktykę zdrowotną i propagowanie zdrowego stylu życia. Służy temu m.in. realizowany od 2009 roku program profilaktyki nowotworów szyjki macicy. Wszystkie dziewczynki powyżej 13 roku życia mogą skorzystać z bezpłatnego szczepienia przeciwko wirusowi HPV.

Pod koniec 2013r. został przyjęty do realizacji gminny program zdrowotny p.n. „Wykorzystanie krioterapii w profilaktyce zdrowotnej i terapii mieszkańców gminy Słupsk” umożliwiający nieodpłatne korzystanie z gabinetu do krioterapii ogólnej znajdującego się w Parku Wodnym Redzikowo, mieszkańcom gminy w wieku 40+ oraz posiadającym skierowanie na zabiegi krioterapii od lekarza specjalisty. W 2014r. z programu skorzystało 150 osób, przewiduje się, że do końca 2015r. będzie nim objętych 300 mieszkańców gminy.

Promocji zdrowych nawyków żywieniowych i zminimalizowaniu zjawiska niedożywienia dzieci służy realizowany od września 2013 roku Gminny Program dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjalnych – „Zdrowa żywność”. Zakłada on objęcie dożywianiem wszystkich dzieci realizujących obowiązek szkolnych na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjalnej w placówkach na terenie gminy Słupsk.

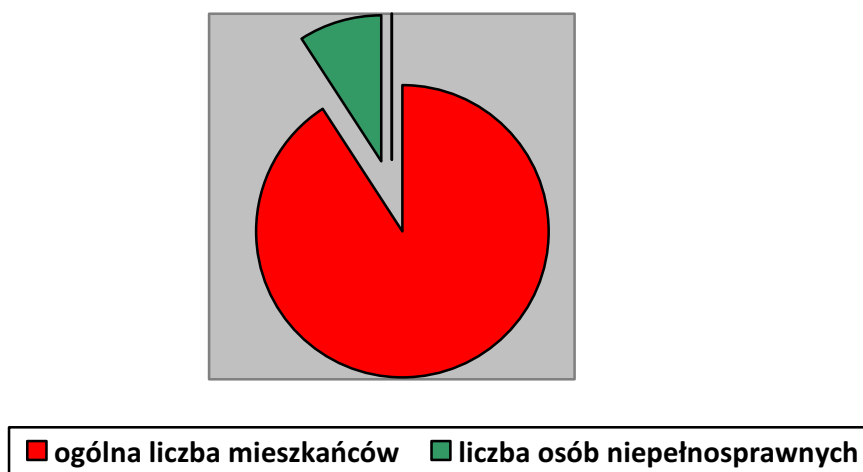
11. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Schorzeniami, które najczęściej przyczyniają się do niepełnosprawności są choroby układu krążenia, nowotwory oraz dysfunkcje narządu ruchu. Relatywnie rzadziej o obniżonej sprawności w codziennym życiu decydują uszkodzenia narządu wzroku i słuchu, choroba psychiczna oraz upośledzenie umysłowe.

Pomimo upływu lat jedynym, pełnym źródłem informacji pozwalającym ustalenie na szczeblu gminnym liczby osób niepełnosprawnych oraz na dokonanie ich charakterystyki są dane Narodowego Spisu Powszechnego z 2002r. Wyniki ostatniego, przeprowadzonego w 2011 roku Spisu nie zostały jak dotąd opracowane na szczeblu gminnym.

W 2002r. w gminę Słupsk zamieszkiwały 13.334 osoby. Spośród nich 1326 osób to były osoby niepełnosprawne w wieku powyżej 15 roku życia. Stanowiły one 9,9% ogółu mieszkańców. Wykres 7 ilustruje udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Słupsk.

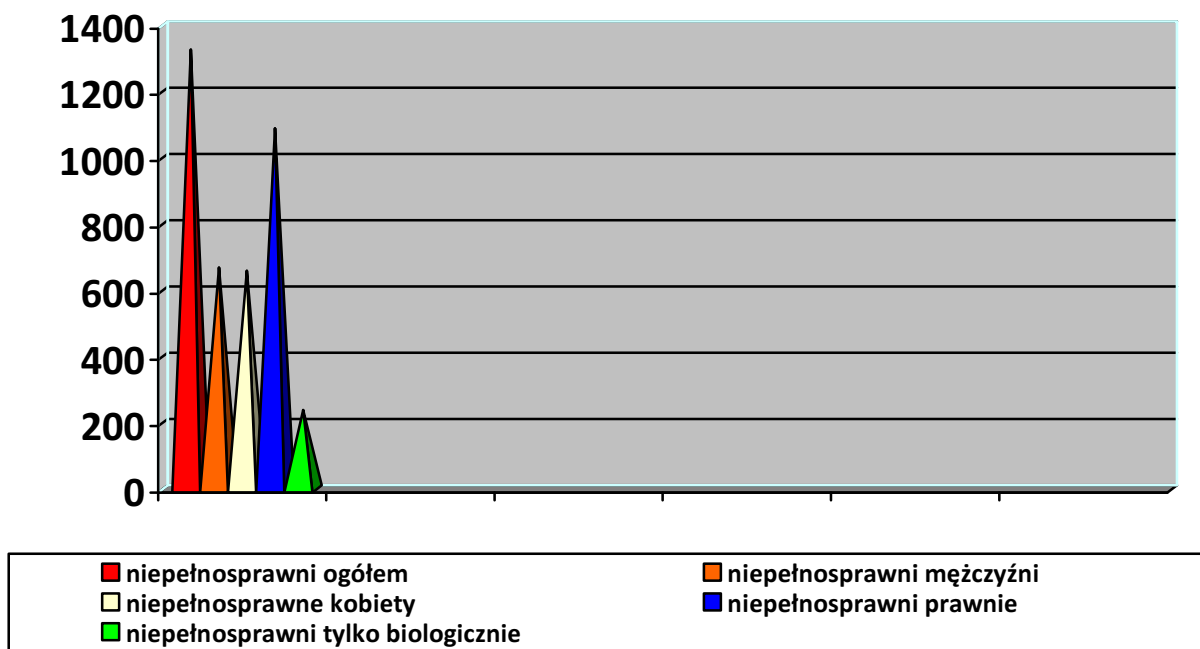
Wykres 7. Osoby niepełnosprawne w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Słupsk

Wśród osób niepełnosprawnych nieznacznie przeważali mężczyźni - 668 osób, co stanowi 50,3% ogólnej liczby niepełnosprawnych mieszkańców gminy.

W ogólnej liczbie osób niepełnosprawnych dominowały osoby niepełnosprawne prawnie (1088 osób), czyli takie, które w czasie badania posiadały aktualne orzeczenie lekarskie ustalające niezdolność do pracy, stopień niepełnosprawności, celowość przekwalifikowania lub inwalidztwo (osoby w wieku 16 i więcej lat) lub dysponowały uprawnieniem do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego (dzieci poniżej 16 roku życia). Stanowiły one 82% ogółu niepełnosprawnych. Spośród niepełnosprawnych 238 osób to były osoby niepełnosprawne tylko biologicznie (18%). Wykres 8 ilustruje strukturę osób niepełnosprawnych powyżej 15 roku życia zamieszkujących gminę Słupsk w 2002 roku

Wykres 8. Struktura osób niepełnosprawnych w 2002 roku

12. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Powodują one szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie, a także na zdolność do konkurencji na rynku pracy.

Wśród głównych czynników powodujących powstawanie uzależnienia od alkoholu można wymienić uwarunkowania genetyczne, osobowościowe, społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia.

Narkomanii sprzyja powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często traktowane są jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresów i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań.

Przemoc w rodzinie jest patologią mającą w wielu przypadkach swoje źródło w ubóstwie i uzależnieniach. Jej ofiarami są osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci, rzadziej mężczyźni, osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz dotkniętych, z powodu ich używania, problemem przemocy w rodzinie, jest trudna do ustalenia. Dane szacunkowe przedstawione w tym zakresie przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawiera tabela 5.

Tabela 5. Populacje osób, u których występują różne rodzaje problemów alkoholowych

		w Polsce	w 100-tys. mieście	w 25-tys. mieście	w 10-tys. gminie
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Dane zamieszczone w niniejszym zestawieniu pozwalają określić szacunkową liczbę mieszkańców gminy Słupsk dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.

Z wyliczeń wynika, że na jej terenie żyje ok. 263 osób uzależnione od alkoholu (2% dorosłej populacji), ok. 640 osób współuzależnionych (4% całej populacji), ok. 658 – 920 osób pijących alkohol szkodliwie (5-7% populacji osób dorosłych), ok. 115 dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym (4% populacji nieletnie) oraz ok. 504 osób ofiar przemocy domowej (77 dzieci i 427 osób dorosłych) w rodzinach z problemem alkoholowym.

Analizując powyższe dane należy pamiętać, że nie odzwierciedlają one w pełni rzeczywistej skali problemów uzależnień i przemocy w rodzinie występujących w gminie.

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych należy do zadań własnych gminy. Podejmowane są one w oparciu o gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy przy wykorzystaniu zaplanowanych w nich środków finansowych.

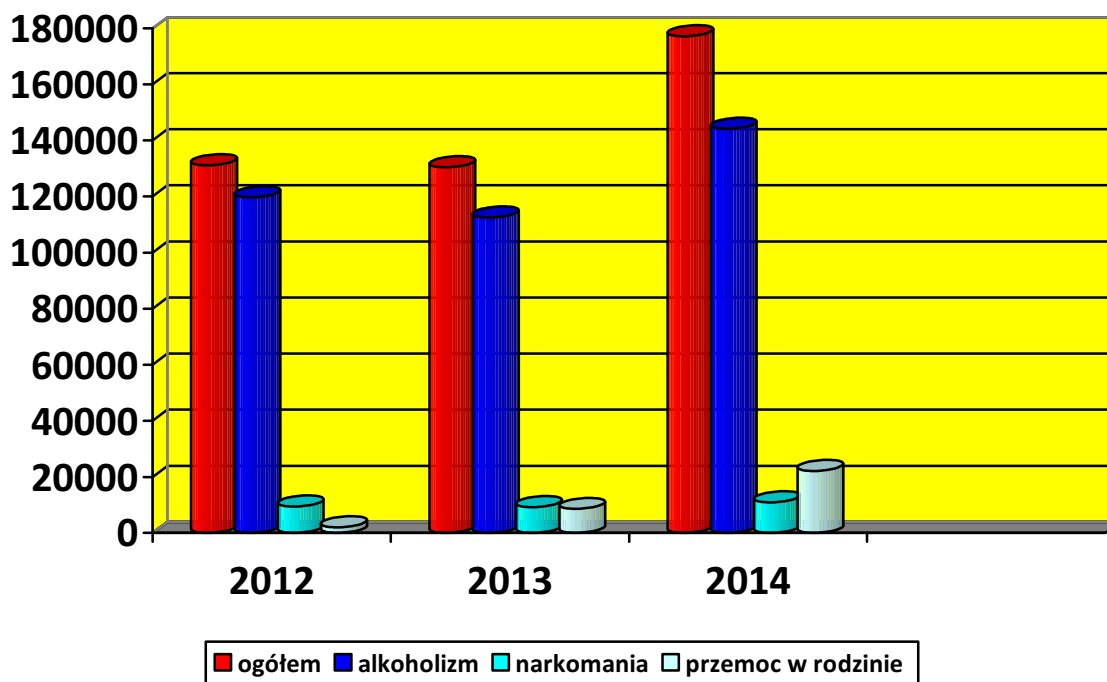
Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie należy przede wszystkim do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonującej przy Urzędzie Gminy Słupsk.

Wydatki na ten cel w latach 2012 -2014 wynosiły odpowiednio:

- rok 2012 – 131.159zł,
- rok 2013 – 130.373zł,
- rok 2014 – 177.238zł.

Na wykresie 9 ukazano skalę wydatków na przeciwdziałanie i zwalczani problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w latach 2012 – 2014.

Wykres 9. Środki przeznaczone na profilaktykę i zwalczanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie

W analizowanym okresie widoczny jest istotny wzrost nakładów na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w roku 2014. Wyniósł on w stosunku do roku 2013 niemalże 36%. Wydatki na rozwiązywanie problemów związanych z narkomanią w badanym okresie utrzymywały się praktycznie na niezmiennym poziomie.

Natomiast nakłady na rozwiązywanie problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w 2014r. w porównaniu do 2013r. wzrosły o 58%.

W ramach podejmowanych działań GKRPA wydawała i opiniowała wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeprowadzała kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Ponadto prowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami nadużywającymi alkoholu. W tabeli 5 przedstawiono dane dotyczące działalności GKRPA w stosunku do osób borykających się z problemami alkoholowymi.

Tabela 5. Działania GKRPA w stosunku do osób z problemem alkoholowym

	Liczba zgłoszonych wniosków	Liczba wniosków skierowanych do sądu o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego
2012	53	40
2013	50	32
2014	49	42

Ponadto Komisja koordynuje działalność 11 świetlic środowiskowych, w których prowadzona jest działalność wychowawczo-terapeutyczna oraz profilaktyczna.

W miejscowości Jezierzycze od marca 2012 roku działa grupa wsparcia AA.

Podstawową komórką realizującą zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest Gminny Zespół Interdyscyplinarny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Słupsku, który prowadzi działania zmierzające do niwelowania skutków przemocy w rodzinie, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i podnoszenia świadomości społeczeństwa lokalnego na temat przemocy.

W tabeli 6 zaprezentowano dane liczbowe charakteryzujące problem przemocy domowej i nadużywania alkoholu na terenie powiatu słupskiego w latach 2012 – 2014

Tabela 6. Przemoc domowa i nadużywanie alkoholu w latach 2012 – 2014 na terenie powiatu słupskiego

	Przemoc w rodzinie – Procedura Niebieska Karta		
	2012	2013	2014
Liczba interwencji zakończonych NK	170	184	207
Liczba pokrzywdzonych ogółem	171	216	223
w tym:			
kobiet	151	165	197
mężczyzn	20	22	19
małoletni	Brak danych	29	7
Liczba sprawców przemocy domowej	170	185	207
w tym:			
kobiet	11	20	10
mężczyzn	159	165	197
małoletni	0	0	0
Liczba sprawców pod wpływem alkoholu	132	147	176
w tym:			
kobiet	3	4	5
mężczyzn	129	143	171
	0	0	0

W latach 2012 -2014 na terenie powiatu słupskiego odnotowano wzrost liczby interwencji zakończonych wszczęciem procedury Niebieskiej Karty. Wśród sprawców przemocy dominują mężczyźni. Stanowią oni odpowiednio: w roku 2012 - 94%; w roku 2013 - 89%; w roku 2014 - 95%. Wśród sprawców przemocy domowej dominowały osoby będące

pod wpływem alkoholu. W roku 2012 z ogólnej liczby sprawców przemocy 78% znajdowało się pod wpływem alkoholu; w roku 2013 ich udział wynosił 79%, a w roku 2014 aż 85%.

Dane dotyczące gminy Słupsk potwierdzają ogólne tendencje powiatowe. Wśród osób dotkniętych przemocą domową na terenie gminy dominują kobiety i dzieci. W tabeli 7 przedstawiono dane dotyczące osób doświadczających przemocy w latach 2012 – 2014.

Tabela 7. Osoby dotknięte przemocą domową w latach 2012 – 2014

	Dzieci	Osoby starsze	Kobiety	Mężczyźni	Razem
2012	7	1	35	3	46
2013	3	7	15	3	28
2014	17	2	37	1	46

Analiza ukazanych danych pozwala na stwierdzenie, że po istotnym spadku liczby osób objętych procedurą Niebieskiej Karty w 2013r., w roku 2014 wróciła ona do poziomu z roku 2012.

Jednym z istotniejszych zadań realizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny jest prowadzenie terapii psychologicznej ze sprawcami i ofiarami przemocy domowej. W 2014r. zrealizowano 221 godzin terapii dla 56 osób.

W 2015r. została podjęta inicjatywa utworzenia Pokoi Przyjaźni w Strzelinie, w których znajdowałyby tymczasowe schronienie osoby dotknięte przemocą w rodzinie, które zostały zmuszone do opuszczenia dotychczasowego miejsca pobytu.

13. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Bezpieczeństwu publicznemu zagraża przestępczość, która jest zjawiskiem dynamicznym i, podobnie jak społeczeństwo, podlega rozwojowi. Choć stanowi margines życia społecznego, to jednak poprzez swoją intensywność i częstotliwość może mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciskać dotkliwie piętno na jej funkcjonowaniu.

Zapobieganie przestępczości wymaga zastosowania rozwiązań kompleksowych, zakładających wspólne zaangażowanie instytucji i organizacji państwowych, samorządowych i społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnych oraz środków masowego przekazu.

Za bezpieczeństwo publiczne gminy Słupsk odpowiada Starosta Powiatu Słupskiego, Wójt Gminy Słupsk, Komendant Miejski Policji w Słupsku, Komendant Straży Gminnej Gminy Słupsk oraz Komendant Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej we Słupsku.

Z uwagi na położenie gminy wokół miasta Słupska miejscowości gminne zostały podzielone na trzy rewiry dzielnicowe podległe I i II Komisariatowi Policji Miejskiej w Słupsku.

Dzielnica Nr 8 (I Komisariat) to miejscowości Głobino, Krępa, Kusowo, Łupiny, Płaszewo, Redzikowo Osiedle, Redzikowo SHR, Stanięcino, Warblewo, Warblewko i Wieszyno.

Na dzielnicę Nr 9 (I Komisariat) składają się Bukówka, Grąsino, Jezierzycy osiedle, Jezierzycy SHR, Karzcin, Kępno, Kukowo, Lubuczewo, Lękwica, Rogawica, Wiklino, Wrzeście.

Dzielnica nr 15 (II Komisariat) obejmuje: Bierkowo, Bruskowo Małe, Bruskowo wielkie, Bydlino, Gać, Gać Leśną, Gałęzinowo, Krzemienicę, Niewierowo, Redęcin, Siemianice, Strzelino, Strzelinko, Swołowo, Swochowo, Wielichowo, Wierzbięciny, Włynkowo i Włynkówko.

W tabeli 8 przedstawiono dane dotyczące ilości przestępstw wszczętych i wykrytych na terenie powiatu słupskiego w latach 2012 – 2014.

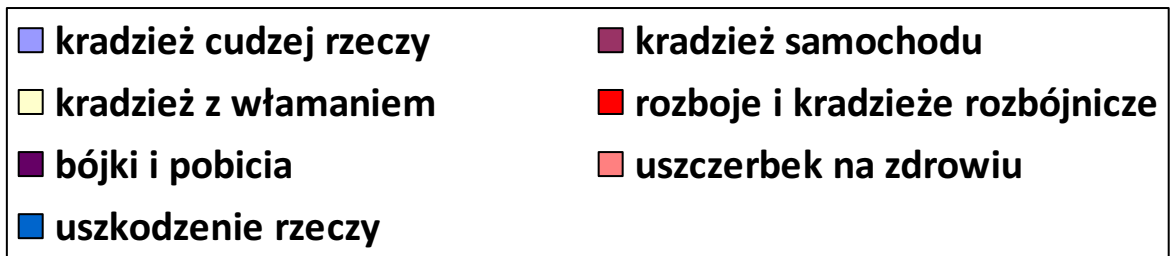
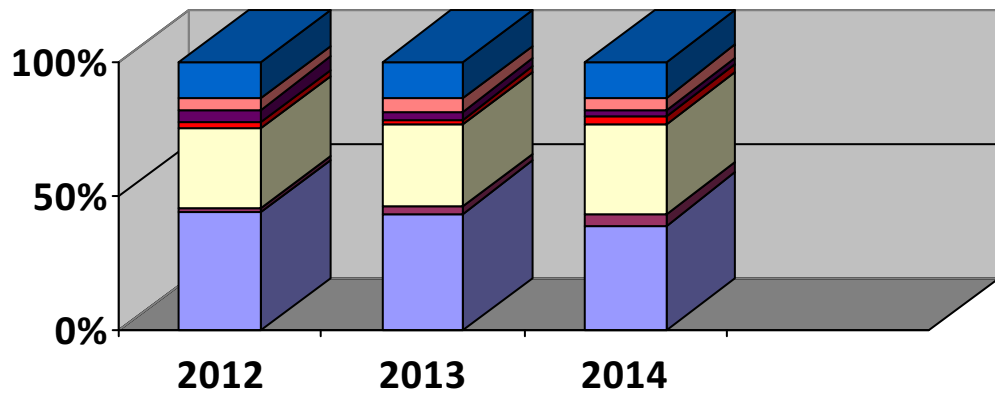
Tabela 8. Ilość przestępstw wszczętych i wykrytych w latach 2012 -2014

rok	Przestępstwa wszczęte			Przestępstwa wykryte					
	2012	2013	2014	2012		2013		2014	
					% w stosunku do wszczętych		% w stosunku do wszczętych		% w stosunku do wszczętych
Przestępstwa ogółem	1874	1832	1451	1475	79	1185	65	869	60
Przestępstwa kryminalne	1179	1058	1040	811	69	672	64	536	52
Przestępstwa kryminalne w 7 najbardziej uciążliwych dla społeczeństwa kategorii	731	626	568	387	53	320	51	237	42

Z analizy przedstawionych danych wynika, że w badanym okresie spada na terenie powiatu słupskiego liczba wszczętych przestępstw. W 2014r. w stosunku do roku 2012 spadek ten wynosi 21%. Niepokojący jest natomiast systematyczny spadek liczby przestępstw wykrytych w stosunku do przestępstw wszczętych.

Wśród 7 najbardziej uciążliwych dla społeczeństwa przestępstw kryminalnych dominują kradzieże cudzej rzeczy, kradzieże z włamaniem i uszkodzenie rzeczy. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiono na wykresie 10.

Wykres 10. Wybrane kategorie przestępstw w latach 2012 – 2014 na terenie powiatu słupskiego.

14. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. . Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadania pomocy społecznej w gminie Słupsk realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku. Jednostka ta realizuje również zadania wynikające z innych, niż ustawa o pomocy społecznej, aktów prawnych. Należą do nich między innymi: ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, ustawa o dodatkach mieszkaniowych czy ustawa o systemie oświaty. Ośrodek realizuje także zadania wynikające z innych programów rządowych i gminnych.

W roku 2014 kadrę GOPS-u stanowiło 22 osoby, w tym 9 pracowników socjalnych (1 osoba zatrudniona była na zastępstwo). Szczegółowe dane dotyczące stanu zatrudnienia w Ośrodku oraz kwalifikacji pracujących w nim osób przedstawia tabela 9

Tabela 9. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupsku i jej kwalifikacje.

		Liczba osób
Kadra kierownicza		1
	Wykształcenie wyższe	1
	Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	1
Pracownicy socjalni		9
w tym:	Wykształcenie wyższe	8
	Wykształcenie średnie	1
	Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4
	Specjalizacja 1-go stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	6
	Specjalizacja 2-go stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	2
Pozostali pracownicy		12
w tym:	Wykształcenie wyższe	9
	Wykształcenie średnie	1
	Wykształcenie inne	2
Wolontariusze		25
Pracownicy zatrudnieni w ramach zatrudnienia subsydiowanego		1
Staże		1

Ze wsparcia udzielanego przez GOPS korzystać mogą osoby i rodziny spełniające warunki określone w poszczególnych aktach prawnych. W odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które ustalone jest na poziomie 542,00zł dla osoby samotnie gospodarującej i 456,00zł na osobę w rodzinie. Począwszy od dnia 1 października 2015r. kwoty kryteriów dochodowych ulegną podwyższeniu i wynosić

będą odpowiednio dla osoby samotnie gospodarującej 634,00zł a na osobę w rodzinie 514,00zł, co rozszerzy krąg osób kwalifikujących się do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Kryteria dochodowe obowiązują także przy przyznawaniu świadczeń na podstawie pozostałych ustaw, niemalże dla każdej z nich ustalane są na innym poziomie. I tak np. prawo do zasiłku rodzinnego przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 574,00zł na osobę (w sytuacji, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne 664,00zł), świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 725,00zł.

Nakłady finansowe na zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku w latach 2012 – 2014 przedstawiono w tabeli 10.

Tabela 10. Środki finansowe na realizację zadań GOPS w latach 2012 – 2014.

	2012	2013	2014
Budżet ogółem	8.726.762	9.175.418	9.860.244
w tym			
dotacja z budżetu państwa na zadania zlecone	5.108.854	5.175.088	5.235.290
dotacja z budżetu gminy	1.867.238	1.998.436	2.631.504
dotacja celowa	1.595.572	1.840.563	1.892.394
Środki unijne	155.098	161.331	101.056

W analizowanym okresie wysokość środków finansowych przeznaczanych na realizację zadań GOPS ulegała zwiększeniu. Dominującą pozycję wśród nich zajmowały środki przeznaczone na realizację zadań zleconych, przede wszystkim na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny. Istotny wzrost odnotowano w wysokości środków przeznaczonych na realizację zadań własnych gminy. W roku 2014 w stosunku do 2012 r. wyniósł on niemalże 41%. Spowodowane jest to wprowadzeniem do realizacji gminnych programów: „Zdrowa Żywność” skierowanego do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz Gminna Karta Dużej rodziny..

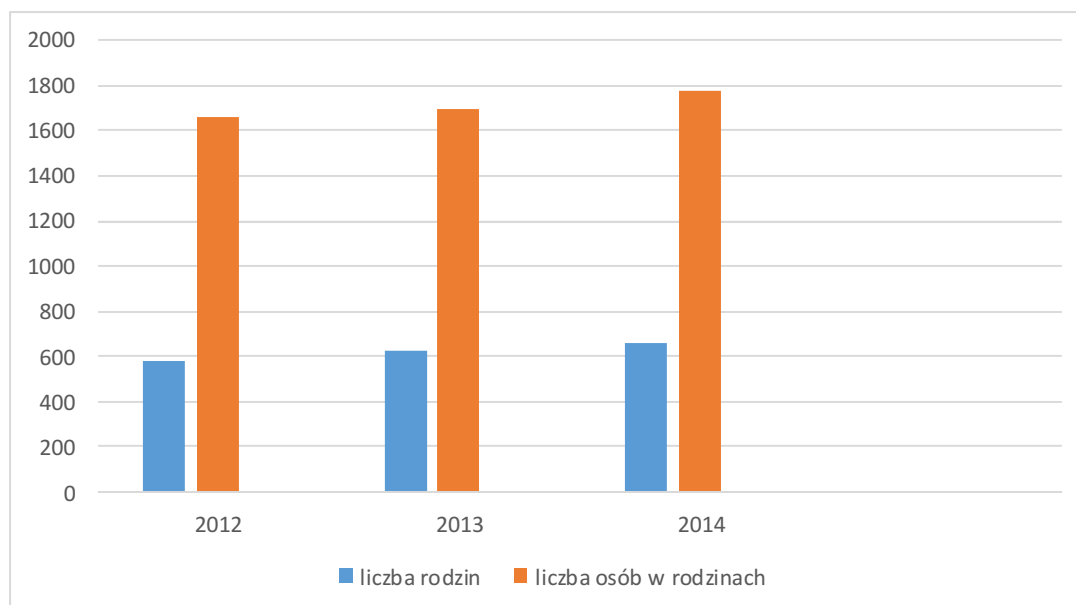
Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka nie ulega istotnym zmianom, chociaż obserwowany jest wzrost liczby osób zgłaszających się do GOPS. W tabeli 11 umieszczono dane dotyczące liczby osób i rodzin objętych pomocą GOPS.

Tabela 11. Liczba rodzin i osób objętych pomocą GOPS.

Lp.		2012	2013	2014
1	Liczba rodzin objętych pomocą	582	624	660
2	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą	1635	1696	1773

Wykres 11 ilustruje te dane.

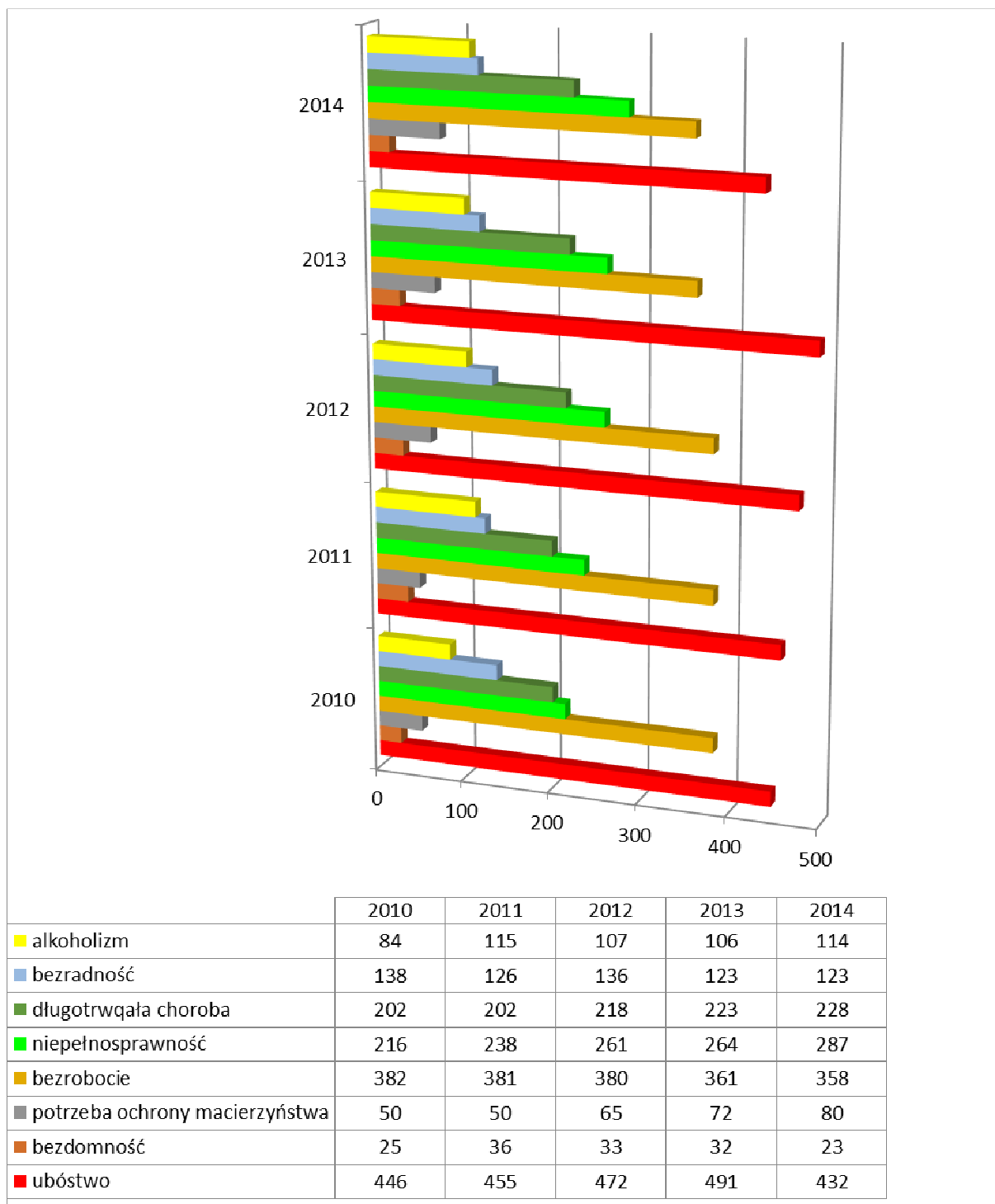
Wykres 11. Liczba rodzin i osób objętych pomocą GOPS.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy Ośrodka borykały się z wieloma problemami generującymi wiele dysfunkcji. Od lat dominującym powodem przyznawania świadczeń jest ubóstwo. Wiąże się ono ściśle z problemem braku zatrudnienia; Klienci otrzymujący pomocy ze względu na bezrobocie to najczęściej osoby długotrwale bezrobotne, nie posiadające lub z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, cechujące się biernością i niezaradnością życiową.

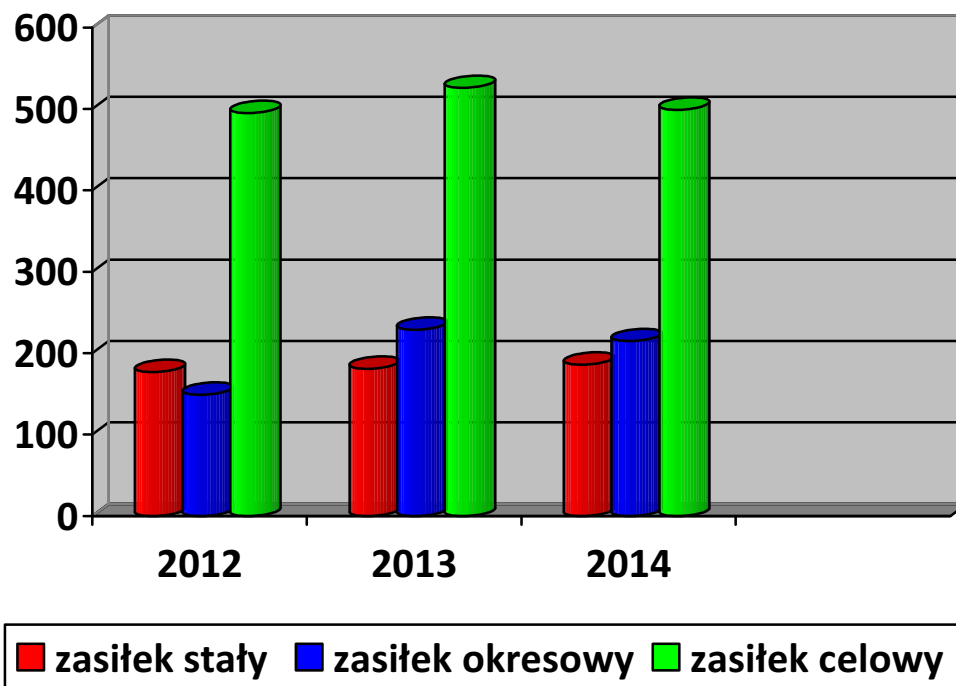
Kolejnymi istotnymi problemami, z jakimi borykają się klienci GOPS są długotrwała choroba i niepełnosprawność. Pomoc dla osób niepełnosprawnych poza wsparciem finansowym skupia się także wokół pomocy usługowej. Mogą one korzystać z usług opiekuńczych, w tym ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Na wykresie 12 ukazane zostały dominujące powody trudnej sytuacji życiowej klientów GOPS.

Wykres 12. Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

Pomoc finansowa realizowana w ramach przepisów ustawy o pomoc społecznej przyznawana jest przede wszystkim w postaci zasiłków stałych, okresowych i celowych. Wykres 13 ilustruje liczbę osób, którym przyznano poszczególne formy pomocy finansowej.

Wykres 13. . Formy pomocy finansowej udzielonej przez GOPS w Słupsku w latach 2012 – 2014

Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłku stałego i okresowego jest znacznie niższa od osób otrzymujących pomoc w formie zasiłku celowego. Prawidłowość ta jest widoczna w całym analizowanym okresie. W latach 2012 – 2014 ogólna liczba osób korzystających z ww. form świadczeń praktycznie utrzymuje się na tym samym poziomie.

Dużą pozycję w działalności GOPS stanowi realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w ramach którego przyznawana jest pomoc w formie bezpłatnych posiłków (zarówno dla dzieci, jak i dla osób dorosłych). W sytuacjach, gdy nie jest możliwe wydawanie posiłków przyznawane jest pomoc finansowa na ten cel. W tabeli 12 zawarto informacje na temat realizacji programu w latach 2012 – 2014.

Tabela 12. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2012 - 2014

Lp.	Wyszczególnienie	2012	2013	2014
1	Wydatki posiłek ogółem	297.449	393.221	382.143
	w tym dla dzieci	192.564	219.787	213.962
2	Zasiłek celowy	334.115	257.856	163.508
3	Liczba osób otrzymujących świadczenie	626	897	815
	w tym dzieci szkolne	404	485	434
4	Zasiłki celowe	1291	1354	901
5	Liczba wydanych posiłków	78.454	125.549	119.940
6	Dożywianie z art. 6 a	4.902	3.793	2.672

W latach 2012 – 2014 zarówno liczba osób korzystających z pomocy w ramach programu rządowego, jak i nakłady na ten cel ulegały wahaniom. W roku 2013 w stosunku do roku 2012 nastąpił wzrost zarówno liczby osób korzystających z pomocy, jak i środków finansowych na ten cel. W roku 2014r. odnotowano spadek w obu pozycjach, ale i tak liczba objętych pomocą, jak i środki wydatkowane pozostawały na poziomie wyższym niż w roku 2012.

Począwszy od 2013r. wszystkie dzieci uczęszczające do szkół podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy, których rodziny nie kwalifikują się do objęcia programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, mogą korzystać z bezpłatnych posiłków w ramach gminnego programu „Zdrowa żywność”. Ilość posiłków wydawanych w ramach tego działania wzrasta z roku na rok.

Poza pomocą w formie zasiłków pieniężnych GOPS świadczy pomoc dla osób chorych, niepełnosprawnych i zaburzonych psychicznie w formie usług i opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W sytuacji, gdy stan zdrowia nie pozwala na pozostawienie osoby w miejscu jej zamieszkania, z uwagi na

brak możliwości zapewnienia całodobowej opieki, osoby takie kierowane są do odpowiedniego typu domu pomocy społecznej. Tabela 13 zawiera dane dotyczące pomocy usługowej.

Tabela 13. Formy pomocy usługowej realizowanej w latach 2012 – 2014

Forma pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy/wartość udzielonych świadczeń		
	2012	2013	2014
usługi opiekuńcze	24/157.659	34/160.122	39/248.217
specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2/38.756	2/24.024	7/71.115
osoby przebywające w domach pomocy społecznej	4/107.155	5/112.094	5/137.214

W analizowanym okresie widoczny jest wzrost zapotrzebowania na pomoc w postaci usług opiekuńczych, co pociąga za sobą wzrost nakładów finansowych na te formy pomocy.

Poza wymienionymi usługami jednym z ważniejszych zadań realizowanych przez GOPS jest praca socjalna. Jest ona prowadzona bardzo często w oparciu o kontrakt socjalny, który określa uprawnienia i zobowiązania stron. Podstawowymi metodami stosowanymi w pracy socjalnej są: rozmowa, wywiad, Obserwacja, analiza dokumentów osobistych i urzędowych. Praca socjalna jest bezpośrednio związana z potrzebującym człowiekiem, opiera się na akceptacji klienta, indywidualizacji i podmiotowym podejściu. Umożliwia potrzebującym przezwyciężenie trudności poprzez działania wspierające, zabezpieczające lub korygujące. Niezależnie od tego jaki przybiera charakter, ukierunkowana jest na pomoc jednostkom, grupom lub rodzinom. Przejawia się także w organizacji grup samopomocowych, koordynacji działań wolontarystycznych, kontraktach zawartych w ramach projektu systemowego, pracach społecznie-użytecznych.

Formą wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz potrzebujących nakierowania na zmianę stylu wychowania swoich dzieci jest wsparcie asystenta rodziny. W 2012r. wsparciem asystenta rodziny objętych było 12 rodzin, w 2013r. - 17 a w roku 2014 już 32 rodziny.

Poza wyżej przedstawionymi formami pomocy GOPS wdrażał w życie wiele innych inicjatyw na rzecz mieszkańców gminy.

Ośrodek koordynował realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego celem jest ograniczenie występowania zjawiska przemocy w rodzinie i skutków jej stosowania.

Pracownicy socjalni GOPS wykonywali swoje zadania przy współpracy ze szkołami i przedszkolami, ośrodkami zdrowia, kościołami, poradniami specjalistycznymi, odwykowymi i zdrowia psychicznego, z ZUS-em, Sądem Okręgowym i Sądem Rodzinnym, Policją i Strażą Gminną, Centrum Kultury i Biblioteką Publiczną Gminy Słupsk, sołtysami i radnymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Urzędem Pracy, placówkami dla bezdomnych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, stowarzyszeniami i fundacjami., Zakładem Gospodarki Komunalnej w Jezierzycach i wieloma innymi. Wśród dominujących problemów rozwiązywanych wspólnie z ww. podmiotami należy wymienić:

- współpraca ze szkołami ukierunkowana na działania wychowawcze w środowiskach rodzinnych stwarzających zagrożenia patologią społeczną w celu redukcji w nich wpływów ujemnych i wzmacnianiu dodatnich,
- pomoc osobom chorym, niezaradnym życiowo w kierowaniu ich na badania lekarskie do lekarza orzecznika ZUS oraz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- świadczenie usług opiekuńczych osobom chorym,
- poszukiwanie wolnych miejsc pracy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- dożywianie dzieci w szkołach,

- współpraca z Policją i Strażą Gminną głównie w zakresie interwencji w rodzinach z problemem alkoholowym oraz przemocą w rodzinie,
- kierowanie na badania ustalająca niepełnosprawność u osób przed ukończonym 18 rokiem życia,
- współpraca z ZUS w zakresie pomocy w uzyskaniu świadczeń emerytalno-rentowych,
- współpraca z sołtysami i radnymi w zakresie rozpoznawania sytuacji społeczno-bytowej mieszkańców gminy,
- współpraca z GKRPA w rozwiązywaniu problemów osób uzależnionych i ich rodzin,
- współpraca z zawodowymi i społecznymi kuratorami sądowymi mającymi nadzory nad środowiskami zagrożonymi patologia społeczną,

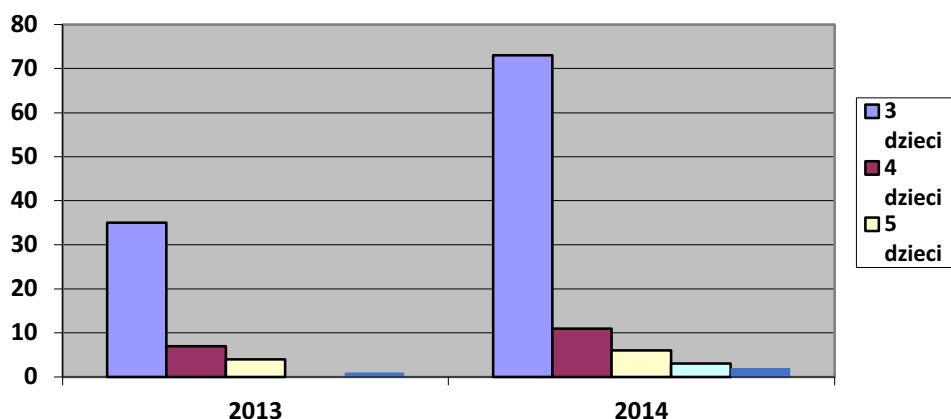
W 2015r. został utworzony na terenie Gminy Słupsk Ośrodek Kuratorski Nr 4 w Strzelinie, do którego kierowani są nieletni sprawcy czynów karalnych lub wykazujący przejawy demoralizacji. Często także do ośrodków kuratorskich kierowana jest młodzież zaniedbująca – z różnych przyczyn obowiązek szkolny. Profesjonalna organizacja czasu pozaszkolnego polegająca na działaniach profilaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjno-terapeutycznych ma na celu doprowadzenie do zmiany postawy nieletniego, a podejmowane działania edukacyjne stwarzają możliwość niwelowania trudności szkolnych

- podejmowanie działań zmierzających do uzyskania świadczeń alimentacyjnych przez rodziców samotnie wychowujące dzieci,
- współpraca z lekarzami rodzinnymi i pielęgniarkami środowiskowymi w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych klientów Ośrodka.

Począwszy od 2013r. GOPS realizuje Program działań wspierających rodziny wielodzietne zamieszkałe na terenie gminy Słupsk „Karta Dużej Rodziny”, a od 2014r. także zadania wynikające z zakresu Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

Wykres 14 ilustruje strukturę rodzin, którym wydano Gminną Kartę Dużej Rodziny w latach 2013 – 2014.

Wykres 14. Rodziny korzystające z Gminnej Karty Dużej Rodziny w latach 2013 2015

W ramach realizowanych zadań Ośrodek przyznawał także świadczenia rodzinne

W latach 2012 – 2014 GOPS podejmował szereg działań mających na celu aktywizację społeczną najstarszych mieszkańców gminy. Prowadzone one są na wielu płaszczyznach obejmujących tradycję, edukację zdrowie, kulturę i rozrywkę. Zainicjowanie działalności Klubów Aktywnego Seniora (obecnie funkcjonuje 12 skupiając około 150 osób) zaowocowało poprawą kondycji fizycznej dzięki uczestniczeniu w zajęciach nordic-walking. Corocznie organizowane są imprezy plenerowe z cyklu „Poznajemy naszą gminę, powiat, województwo oraz wyjazdy do ciekawych miejsc w kraju. W tabeli 14 przedstawiono dane dotyczące wyjazdów seniorów.

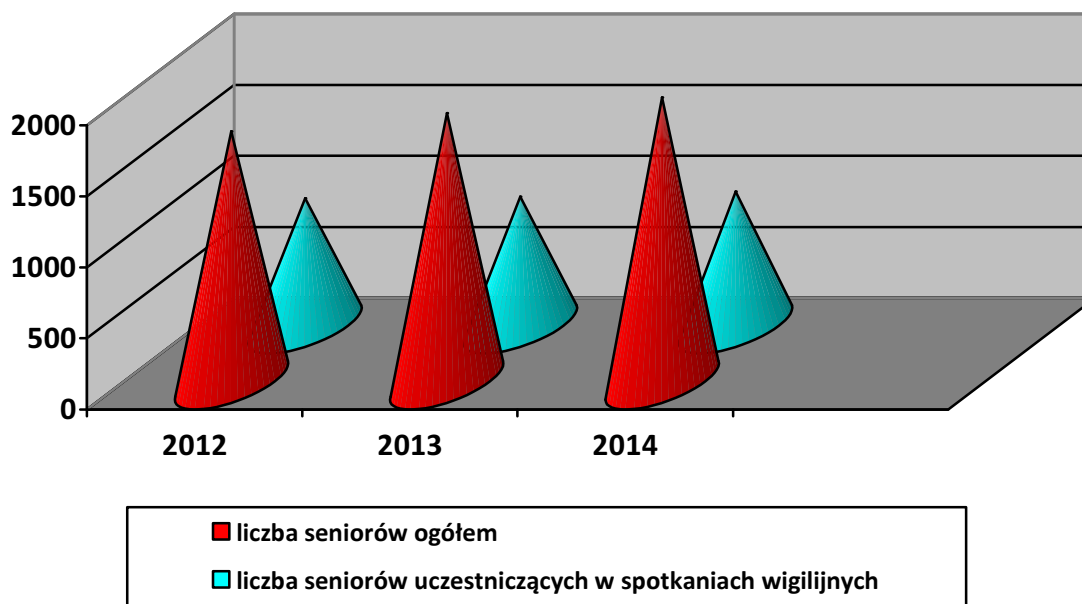
Tabela 14. Wyjazdy seniorów w latach 2012 – 2014

Lp.	Rok	Miejsce wyjazdu	liczba uczestników
1	2012	Szymbark – skansen Bytów – Kościół Św. Katarzyny	245
2	2013	Półwysep Helski	273
3	2014	Gniezno, Biskupin, Żnin, Wenecja	243

W latach 2012 – 2014 dla najstarszych mieszkańców gminy organizowane też były wyjazdy do kina, teatru, czy Parku Wodnego a z okazji Dnia Seniora bawili się na balach Aktywnego Seniora.

Wieloletnią tradycją w gminie Słupsk są Wigilijne Spotkania Seniorów. Do udziału w nich zapraszane są wszystkie osoby w wieku emerytalnym zamieszkujące na terenie gminy. Na wykresie 15 zilustrowano udział seniorów w spotkaniach wigilijnych w latach 2012 - 2014.

Wykres 15. Udział seniorów w spotkaniach wigilijnych w latach 2012 – 2014

W 2012r. w Wigilijnym Spotkaniu Seniorów wzięło udział 51% osób z ogólnej liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, w 2013r. udział ten wynosił 48%, a w 2014r. 47%. Pomimo faktu, że rzeczywista liczba uczestników ulega zwiększeniu (2012 – 860 osób; 2013 – 899 osób; 2014 – 943 osoby) to procentowy udział w stosunku do całej populacji seniorów ulegał niewielkiemu obniżeniu. Pomimo to należy stwierdzić, że tak duże zainteresowanie działaniami na rzecz tej grupy mieszkańców potwierdza konieczność rozszerzania kierowanej do nich oferty.

W 2015 roku zainaugurował swoją działalność Gminny Uniwersytet III Wieku w Redzikowie.

15. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form jego aktywności. Pełnią istotną rolę nie tylko w konsolidacji społeczności lokalnej, organizacyjnym wzmocnieniu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystywanie ich zasobów.

Współpraca samorządu lokalnego z podmiotami należącymi do sektora pozarządowego nie tylko pozwala skuteczniej i efektywniej działać na rzecz rozwoju oraz poprawy warunków i jakości życia mieszkańców, lecz również umożliwia istotne odciążenie sektora publicznego w realizacji zadań.

W gminie Słupsk na koniec marca 2015 roku funkcjonowało 25 organizacji pozarządowych. Wśród nich wymienić należy:

- Stowarzyszenie Przyjaciół 28 Słupskiego Pułku Lotnictwa Myśliwskiego w Redzikowie,
- Stowarzyszenie Rozwoju Obszarów wiejskich „Nowator” w Strzelinie,
- Stowarzyszenie Wsi Krainy w Kratę w Krzemienicy,
- Stowarzyszenie Krzewienia Kultury Fizycznej „Stal” w Jezierzycach,
- Stowarzyszenie „Nasza Krępa” w Krępie Słupskiej,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół w Siemianicach „Edukacja na miarę czasu”,
- Stowarzyszenie „Dobre Serca”,
- Stowarzyszenie Gminny Uniwersytet III Wieku w Redzikowie,
- 11 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych m.in. w Jezierzycach, Wiklinie, Kusowie, Włynkowie, Swołowie, Gałęzinowie, Strzelinie.

16. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: strenghts – mocne strony; weaknesses – słabe strony; oportunities – szanse; threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurestycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Na potrzeby niniejszego dokumentu analiza została przeprowadzona w następujących obszarach:

- bezrobocie i ubóstwo,
- rodzina, dziecko, młodzież,
- uzależnienia i przemoc w rodzinie,
- starość,
- niepełnosprawność,
- kapitał społeczny i ludzki,

OBSZAR BEZROBOCIE I UBÓSTWO

MOCNE STRONY

- podejmowanie, przy współpracy z PUP, skutecznych działań na rzecz ograniczenia bezrobocia w gminie m.in. organizowanie kursów i staży zawodowych umożliwiających nabycie doświadczenia zawodowego i przekwalifikowania,
- upowszechnianie ofert pracy oraz informacji i wolnych miejsc pracy, usług poradnictwa zawodowego i szkoleniach
- prowadzenie przez pracowników socjalnych działań służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym w wieku 45+,
- przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia i ubóstwa,
- powstanie i funkcjonowanie Spółdzielni Socjalnej „bociek”,
- dobra współpraca pracowników GOPS z lokalnymi pracodawcami,
- funkcjonowanie na terenie gminy Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej
- prowadzenia intensywnych działań zachęcających inwestorów do tworzenia nowych miejsc pracy w gminie, w tym w SSSE,
- pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie

SŁABE STRONY

- dysponowanie zbyt niskimi, w stosunku do potrzeb środkami zewnętrznymi przeznaczanymi na przeciwdziałania ubóstwu,
- brak działań służących marginalizowaniu zjawiska zatrudniania „na czarno”,
- ograniczenia w komunikacji, utrudnienia w dojeździe do pracy, szczególnie zmianowej,
- brak możliwości korzystania z działalności Centrum Integracji Społecznej lub Klubu Integracji Społecznej,
- ograniczona współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych,
- ograniczona liczba nowotworzonych miejsc pracy na terenie gminy,

<p>bezrobociu,</p> <p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne poszukiwanie pracy przez osoby bezrobotne, posiadanie aktualnej wiedzy na temat pojawiających się ofert pracy, • możliwość podejmowania pracy sezonowej, • możliwość ograniczenia bezrobocia poprzez wykorzystanie dostępu do europejskich rynków pracy, • możliwość ograniczenia bezrobocia dzięki zewnętrznym środkom finansowym, • wzrost liczby miejsc pracy dzięki pozyskaniu nowych inwestorów, 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • postępowanie zjawiska dziedziczenia biedy i bezrobocia, • brak chęci na zmiany wśród osób długotrwale bezrobotnych, • wzrost poziomu bezrobocia wśród osób w wieku 45+, • brak organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezrobotnych, • wzrost poziomu nielegalnego zatrudnienia, • ograniczony potencjał inwestorów, • ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia w gminie przez młodzież kończącą edukację
<p>OBSZAR RODZINA, DZIECKO, MŁODZIEŻ</p>	
<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobra dostępność do szkół podstawowych i gimnazjalnych w gminie, • prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcjom rodzin, zatrudnianie asystentów rodziny, • efektywna praca socjalna, • analizowanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży, • prowadzenie działań zmierzających do zwiększenia poziomu nauczania, 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczony dostęp do miejsc w żłobkach, • zjawisko „eurosieroctwa”, • utrzymująca się liczba rodzin dysfunkcyjnych w gminie,

- skuteczna polityka prorodzinna samorządu gminnego m.in. poprzez realizację programów: Gminna na rzecz seniorów, Zdrowa Żywność, Gminna Karta Dużej Rodziny,
- prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze zdrowia,
- propagowanie idei wolontariatu,
- rozwijanie sieci placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- funkcjonowanie ośrodka kuratorskiego dla młodzieży w Strzelinie,

SZANSE

- istnienie warunków do prowadzenia skutecznej pracy socjalnej,
- skoordynowanie działań wszystkich instytucji działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, co pozwoli na poprawę ich skuteczności,
- dostateczne rozeznanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży,
- dostateczny dostęp do różnorodnych form opieki przedszkolnej,
- istnienie w regionie organizacji działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży,
- zadowalający poziom nauczania w gminnych placówkach edukacyjnych,
- rosnąca liczba wolontariuszy,
- wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców,

ZAGROŻENIA

- utrzymująca się liczba rodzin dysfunkcyjnych w gminie,
- wzrost liczby rodzin wymagających wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego,

<ul style="list-style-type: none"> • rozszerzenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego 	
<p>OBSZAR UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE</p>	
<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie pomocy psychologicznej i prawnej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie • prowadzenie diagnostyki osób uzależnionych, kierowanie na leczenie odwykowe, • prowadzenie działań edukacyjno-szkoleniowych w zakresie uzależnień, • prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • różnorodność działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego, • grupa wsparcia dla anonimowych alkoholików, 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak dostępu do terapii dla sprawców przemocy, • brak placówek umożliwiających odizolowanie sprawców przemocy, • brak grup wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy, • zbyt małe zaangażowanie we współpracę służb medycznych, • brak modelu efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie • ograniczone środki finansowe na poszerzenie oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych i oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, • długi czas oczekiwania na skierowanie do zamkniętych placówek leczenia odwykowego, • niewielki odsetek osób zachowujących abstynencję po zakończeniu terapii odwykowej,

<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększająca się liczba rodzin korzystających ze wsparcia psychologicznego i prawnego, • rozwój form pracy socjalne w zakresie profilaktyki uzależnień, • promocja zdrowego stylu życia, 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • obniżenie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej, • ograniczona liczba kadry pracującej z osobami uzależnionymi, sprawcami przemocy i osobami doświadczającymi przemocy, • wzrost liczby osób, co do których zachodzi potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych, • postrzegania uzależnienia jako choroby zwinionej, którą należy traktować pobocznie, • niedostrzeganie konsekwencji niepodejmowania działań w zakresie profilaktyki uzależnień (bezrobocie, bezradność, przemoc, przestępczość, niewydolność wychowawcza),
<p>OBSZAR STAROŚĆ</p>	
<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • badanie liczebności osób starszych, • podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodzin w sprawowanie opieki nad osobami starszymi, • kierowanie osób starszych wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej, • prowadzenie działań zmierzających do 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematycznie zwiększająca się populacja osób starszych, • brak działań umożliwiających osobom starszym kontynuowanie aktywności zawodowej, • brak na terenie gminy placówek wsparcia dziennego dla osób starszych,

<p>poprawy poziomu i jakości życia osób starszych,</p> <ul style="list-style-type: none">• poprawa stanu zdrowia osób starszych stworzenie możliwości bezpłatnego korzystania z usług gabinetu krioterapii,• zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych poprzez wspieranie działań Klubów Aktywnego Seniora i organizację ogólnogminnych imprez na rzecz seniorów,• działalność Uniwersytetu III Wieku w Redzikowie,• zaangażowanie Kół Gospodyń Wiejskich w działania na rzecz osób starszych,	
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none">• posiadanie przez osoby starsze wiedzy o dostępnych formach pomocy,• zaangażowania na szerszą skalę rodzin w sprawowanie opieki nad ludźmi starszymi,• rozwój wolontariatu,• poprawa poziomu życia osób starszych,• odpowiednia dla potrzeb ludzi starszych infrastruktura techniczna,• ograniczanie zjawiska marginalizacji problemów osób starszych,• uwrażliwienie społeczności lokalnej na problemy osób starszych,• wprowadzenie do realizacji gminnego programu „Karta Seniora Gminy Słupsk	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none">• wzrost liczby osób starszych wymagających pomocy, opieki i rehabilitacji,• ograniczanie przez osoby starsze aktywności społecznej i fizycznej,• niski poziom życia osób starszych,• niski udział osób starszych w działaniach prozdrowotnych,• ograniczone środki finansowe na zapewnienie całodobowej opieki osobom starszym,• zanik więzi międzypokoleniowych, przerzucanie odpowiedzialności za opiekę nad osobami starszymi na instytucje,

OBSZAR NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

MOCNE STRONY

- informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy,
- podejmowanie współpracy z podmiotami realizującymi działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
- udział w likwidowaniu barier utrudniających codzienne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- tworzenie grup i klas integracyjnych w gminnych placówkach oświatowych,
- podejmowanie współpracy z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- stworzenie programu umożliwiającego bezpłatną rehabilitację z zakresu krioterapii,

SZANSE

- posiadanie przez osoby niepełnosprawne wiedzy o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy,
- rozwój bazy rehabilitacyjnej oraz pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- udział osób niepełnosprawnych w działaniach wpływających na wzrost ich

SŁABE STRONY

- brak specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych,
- brak na terenie gminy placówek typu warsztaty terapii zajęciowej czy środowiskowe domy samopomocy,
- ograniczona liczba wolontariuszy działających na rzecz osób niepełnosprawnych,

ZAGROŻENIA

- wzrost liczby osób niepełnosprawnych,
- wzrastająca liczba osób niepełnosprawnych wymagających opieki i wsparcia ze strony instytucji,
- niski poziom życia osób niepełnosprawnych,
- istnienie barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych,

<p>aktywności zawodowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych, • organicznie zjawiska marginalizacji problemów osób niepełnosprawnych 	
<p>OBSZAR KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI</p>	
<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomocy społecznej • prowadzenie działań zapobiegających wypaleniu zawodowemu pracowników, • diagnozowanie problemów społecznych w gminie, • informowanie beneficjentów systemu pomocy społecznej o możliwościach uzyskania wsparcia, • dobra współpraca pomiędzy instytucją pomocy społecznej a władzami samorządowymi, • poprawianie jakości obsługi klientów ośrodka pomocy społecznej, • podejmowanie współpracy ze stowarzyszeniami i instytucjami działającymi na polu pomocy społecznej, <p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • niepopadanie w rutynę i brak syndromu wypalenia zawodowego wśród pracowników 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak sieci placówek pomocy społecznej w gminie w zakresie pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym, <p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększająca się liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej przypadających

<p>ośrodka pomocy społecznej,</p> <ul style="list-style-type: none">• odpowiednia jakość obsługi klientów ośrodka pomocy społecznej,• aktywny udział mieszkańców gminy w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych,• posiadanie przez beneficjentów systemu pomocy społecznej wiedzy na temat możliwości wsparcia udzielanego przez różnorodne instytucje i organizacje pozarządowe,• finansowanie systemu pomocy społecznej na odpowiednim poziomie,• pełna współpraca instytucji i organizacji działających na polu pomocy społecznej	<p>na 1 pracownika socjalnego,</p> <ul style="list-style-type: none">• niedostatecznie rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej,• mała liczba wolontariuszy zaangażowanych w działania pomocowe,• niekorzystny wizerunek sektora pomocy społecznej,• niewłaściwie finansowany system pomocy społecznej.
---	--

17. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

Przeprowadzona w kilkunastu obszarach diagnoza sytuacji społecznej w gminie Słupsk stanowiła podstawę do sformułowania misji oraz wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia w latach 2016 – 2025. Wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenia skali występujących w niej problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków społecznych. Inicjatywy te zostały ujęte w przedstawionych poniżej obszarach.

- 1. Tworzenie warunków do rozwoju zawodowego oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu** poprzez: wspieranie bezrobotnych i poszukujących pracy, zmniejszenie skali ubóstwa i jego skutków, udzielenie pomocy osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.
- 2. Wzmacnianie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży** poprzez: podnoszenie poziomu funkcjonowania rodzin, udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w kryzysie oraz udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży, w tym dotkniętych niepełnosprawnością, we wszechstronnym rozwoju i kształceniu.
- 3. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia** poprzez: prowadzenie profilaktyki i rozwiązywanie problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
- 4. Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej** poprzez: przeciwdziałanie obniżaniu się poziomu życia seniorów i ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.
- 5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego** poprzez: przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich i zwiększanie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

- 6. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego** poprzez: doskonalenie kadr i służb pomocowych, rozwijanie infrastruktury socjalnej oraz wspieranie instytucji

III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misją samorządu gminy Słupsk w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2025 jest **poprawa jakości życia mieszkańców gminy oraz dążenie do integracji społecznej poprzez stworzenie możliwości rozwoju oraz zaspokajanie potrzeb grup zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją społeczną.**

Cel strategiczny 1	Tworzenie warunków do rozwoju zawodowego oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu
Cele operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy. 2. Zmniejszanie skali ubóstwa i jego skutków
Kierunki działań do celu operacyjnego 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach, organizacji robót publicznych, prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego. 2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi i pozostającymi bez pracy, w tym w oparciu i kontrakt socjalny. 3. Zmniejszanie skutków finansowych bezrobocia poprzez pomoc finansową udzielaną przez GOPS. 4. Wspierania rozwoju podmiotów ekonomii społecznej. 5. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w gminie. 6. Promowanie gminy w celu pozyskania inwestorów mogących utworzyć nowe miejsca pracy: przygotowywanie terenów inwestycyjnych, oferowanie ulg podatkowych dla inwestorów. 7. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych. 8. Podejmowanie współpracy z organizacjami

	<p>pozarządowymi udzielającymi wsparcia osobom bezrobotnym.</p>
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie osób ubogich pracą socjalną, w tym poprzez zawieranie kontraktów socjalnych. 2. Promowanie wśród osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego aktywnych postaw oraz samopomocy w tym pomocy sąsiedzkiej. 3. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. 4. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ubogich. 5. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich m.in. poprzez organizowanie dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, umożliwienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 6. Opracowanie, realizacja lub współdziałanie w realizacji programów na rzecz zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem. 7. Powiększenie gminnego zasobu mieszkań komunalnych i socjalnych. 8. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich.
<p>Czas realizacji</p>	<p>Lata 2016 -2025.</p>
<p>Realizatorzy</p>	<p>Wójt Gminy Słupsk, Rada Gminy Słupsk, Urząd Gminy Słupsk, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, Stowarzyszenie im. Św. Brata Alberta, Stowarzyszenie Solidarni Plus.</p>
<p>Partnerzy w realizacji</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku, placówki ponadgimnazjalne, inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.</p>
<p>Prognoza zmian</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zmniejszenie liczby beneficjentów pomocy społecznej. ➤ spadek liczby osób bezrobotnych i wzrost liczby osób zaktywizowanych, ➤ wzrost liczby inwestorów i podmiotów gospodarczych, ➤ zwiększenie możliwości uzyskania mieszkania przez osoby i

	<p>rodziny o niskim statusie materialnym</p> <ul style="list-style-type: none">➤ poprawa dostępności i jakości usług świadczonych osobom bezdomnym,
--	---

<p>Cel strategiczny 2.</p>	<p>Wzmacnianie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży</p>
<p>Cele operacyjne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podnoszenie poziomu funkcjonowania rodzin, udzielanie pomocy rodzinom będącym w kryzysie. 2. Wspieranie dzieci i młodzieży we wszechstronnym rozwoju i kształceniu. 3. Zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 1.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zintensyfikowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą. 2. Zatrudnianie asystentów rodziny oraz, w razie potrzeby, ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń. 3. Promowanie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich m.in. przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pracowników placówek oświatowych. 4. Udzielanie przez GOPS rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, 5. Zapewnienie rodzinom (w tym rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi) oraz osobom samotnie wychowującym dzieci szerszego dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (rodzinnego, psychologiczno-pedagogicznego, prawnego) terapii rodzinnej, mediacji i innych usług. 6. Tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych dla samotnych rodziców oraz rodziców dzieci niepełnosprawnych. 7. Promowanie wśród pracodawców elastycznych form zatrudnienia, ułatwiających godzenie pracy z wychowywaniem dzieci. 8. Opracowywanie i realizowanie programów edukacyjnych i profilaktycznych służących przeciwdziałaniu i zapobieganiu problemom rodzin, dzieci i młodzieży. 9. Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych

	<p>wzorców funkcjonowania rodziny.</p> <p>10. Opracowywanie i wdrażanie programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka (np. programu „Zdrowa Żywność” czy skierowanego do rodzin wielodzietnych programu Gminna Karta Dużej Rodziny, inne programy osłonowe), w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.</p> <p>11. Opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny.</p> <p>12. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, straży gminnej, policji, organizacji pozarządowych i kościoła.</p>
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podnoszenie jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich i pedagogów szkolnych oraz doposażanie szkół w niezbędnym sprzęcie i programy nauczania. 2. Rozwijanie bazy opiekuńczej dla dzieci do lat 3 oraz zwiększanie dostępności placówek przedszkolnych oraz uelastycznianie ich czasu pracy. 3. Rozwijanie sieci i oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym świetlic. 4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy). 5. Opracowywanie oferty edukacyjnej dla uczniów uzdolnionych (np. w formie bezpłatnych zajęć), przyznawanie im stypendiów za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe. 6. Zwiększenie dostępności kształcenia dla uczniów niepełnosprawnych m. in. poprzez prowadzenia nauczania indywidualnego, likwidację barier architektonicznych. 7. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo rekreacyjnych gminy; rozwijanie infrastruktury umożliwiającej dzieciom i młodzieży spędzania czasu wolnego i zwiększanie jej bezpłatnej dostępności,

	organizowanie wypoczynku letniego i zimowego.
Kierunki działań do celu operacyjnego 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy. 2. Wsparcie praca socjalną osób ubogich, bezrobotnych oraz zagrożonych lub dotkniętych bezdomnością , w tym poprzez zawieranie kontraktów socjalnych. 3. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom i rodzinom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji życiowej. 4. Promowanie wśród osób i rodzin zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego postaw aktywnych oraz samopomocy. 5. Zabezpieczeni potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich , 6. Opracowywanie i realizacja programów i projektów na rzecz osób i rodzin zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego, pozyskiwanie środków z funduszy zewnętrznych. 7. Poszerzenie gminnego zasobu mieszkań komunalnych i socjalnych.
Czas realizacji	Lata 2016 -2025.
Realizatorzy	Wójt Gminy Słupsk, Rada Gminy Słupsk, Urząd Gminy Słupsk, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku, publiczne placówki przedszkolne, placówki oświatowe szczebla powiatowego i gimnazjalnego, Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki kulturalne, Ośrodek Sportu i Rekreacji Gminy Słupsk, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego, straż gmina.
Partnerzy w realizacji	Niepubliczne placówki przedszkolne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupsku, placówki ochrony zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku, specjaliści, instytucje rządowe, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, policja, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni. Bank Żywności w Słupsku.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy, budżet centralny, fundusze zewnętrzne (m.in. Unii Europejskiej),inne programu, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> ➤ spadek liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ➤ poszerzenie wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról

	<p>rodzicielskich,</p> <ul style="list-style-type: none">➤ zwiększenie dostępności wsparcia, w tym dla osób samotnie wychowujących dzieci i rodziców dzieci niepełnosprawnych,➤ podniesienie jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych,➤ zwiększenie dostępności opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym,➤ zwiększenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych oraz dla dzieci mających problemy w nauce,➤ poprawa dostępności kształcenia dla uczniów niepełnosprawnych,➤ zróżnicowanie form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających.
--	---

Cel strategiczny 3	Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia
Cele operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. 2. Promowanie zdrowia, prowadzenie profilaktyki zdrowotnej i zwiększanie dostępności służby zdrowia.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz dla sprawców przemocy w rodzinie. 2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego. 3. Zintensyfikowanie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży. 4. Kontynuowanie działalności funkcjonujących w gminie świetlic, rozszerzanie ich bazy i działalności. 5. Tworzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie. 6. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 7. Zintensyfikowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.
Szczegółowe działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii zawiera Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych i Uzależnień.	
Kierunki działań do	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej. 2. Zabezpieczenie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii.

celu operacyjnego 1	<p>3. Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych .</p> <p>4. Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami.</p>
Czas realizacji	Lata 2016- 2025
Realizatorzy	Wójt Gminy Słupsk, Rada Gminy Słupsk, Urząd Gminy Słupsk, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, placówki przedszkolne oraz oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki opiekuńczo-wychowawcze.
Partnerzy w realizacji	Szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, placówki służby zdrowia, placówki leczenia uzależnień, ośrodki wsparcia, specjaliści, policja, prokuratura, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne (w tym fundusze strukturalne Unii Europejskiej), inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	<p>Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień, ➤ zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych problemem przemocy w rodzinie, ➤ zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie, ➤ poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego trybu życia, ➤ poprawy stanu zdrowia mieszkańców.

<p>Cel strategiczny 4</p>	<p>Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz zwiększenie ich udziału w życiu społecznym.</p>
<p>Cele operacyjne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciwdziałanie obniżaniu się poziomu życia osób starszych poprzez ich usprawnianie, zapewnienie im właściwej opieki oraz przeciwdziałanie marginalizacji. 2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności, aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych oraz ich integracja ze społecznością lokalną.
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 1</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi. 2. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej osobom starszym. 3. Poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. 4. Rozwijanie aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych m.in. poprzez organizowanie cyklicznych imprez, spotkań integracyjnych, wycieczek, powoływanie grup wsparcia, podjęcie działań w celu utworzenia gminnego domu dziennego pobytu dla osób starszych. 5. Zwiększenie dostępu osób starszych do informacji o możliwych formach wsparcia. 6. Rozszerzanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych. 7. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze.
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 1</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych. 2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi, 3. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej osobom niepełnosprawnym. 4. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do informacji i przysługujących im prawach i uprawnieniach m.in. poprzez wykorzystanie sieci Internet. 5. Poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z

	<p>zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>6. Zwiększanie dostępności do kształcenia integracyjnego.</p> <p>7. Przeciwdziałanie izolacji osób niepełnosprawnych, ich rodziców czy opiekunów m.in. poprzez podejmowanie inicjatyw umożliwiających ich integrację z całą społecznością gminy.</p> <p>8. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku, Powiatowym Urzędem Pracy oraz Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych m.in. przy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - likwidacji barier, - poszerzeniu oferty rehabilitacyjnej i dostępności sprzętu rehabilitacyjnego. <p>9. Rozszerzenie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>10. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby niepełnosprawne w codziennym życiu.</p>
Czas realizacji	Lata 2016- 2025
Realizatorzy	Wójt Gminy Słupsk, Rada Gminy Słupsk, Urząd Gminy Słupsk, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku, placówki przedszkolne oraz oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne.
Partnerzy w realizacji	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku, Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, podmioty świadczące usługi rehabilitacyjne, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe w tym Gminny Uniwersytet III Wieku, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, fundusze zewnętrzne (w tym fundusze strukturalne Unii Europejskiej), inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	<p>Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększenia udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,

	<ul style="list-style-type: none">➤ podniesienia jakości świadczonych usług,➤ podniesienia jakości funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania,➤ zwiększenia liczby osób usprawianych i zatrudnionych.
--	--

Cel strategiczny 5	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego.
Cele operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. 2. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Patrowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie. 2. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze m.in. poprzez remont dróg gminny, budowę chodników przydrożnych, przejść dla pieszych, ścieżek rowerowych, oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół. 3. Podejmowanie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (kampanie, akcje).
Kierunki działań do celu operacyjnego 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację policjantów. 2. Podejmowanie przez jednostki gminne i mieszkańców gminy współpracy z instytucjami o zasięgu ponadgminnym, policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości. 3. Zapewnienie dzieci i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
Czas realizacji	Lata 2016- 2025
Realizatorzy	Wójt Gminy Słupsk, Rada Gminy Słupsk, Urząd Gminy Słupsk, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych, Straż Gminna Gminy Słupsk, placówki przedszkolne oraz oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego.
Partnerzy w realizacji	Placówki ponadgimnazjalne w powiecie, policja, prokuratura, sąd rejonowy , kuratorzy sądowi, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, , fundusze zewnętrzne (w tym fundusze strukturalne Unii Europejskiej), inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
	Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none">➤ poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie przestępczości i jej skutków.➤ zmniejszenie skali przemocy w rodzinie,➤ spadek przestępczości, w tym wśród nieletnich,➤ poprawa bezpieczeństwa na drogach,
-----------------------	---

<p>Cel strategiczny 6</p>	<p>Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.</p>
<p>Cele operacyjne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie kadr i służb pomocowych oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej. 2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 1</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie kadry pomocy społecznej, w tym specjalistycznej, poprzez m.in. uzyskiwanie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz w zawodzie pracownika socjalnego. 2. Rozwijanie infrastruktury socjalnej w gminie poprzez poszerzenie oferty jednostek już działających, a w razie potrzeby, nowych. 3. Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych m.in. poprzez wykorzystanie Internetu i lokalnych mass-mediów.
<p>Kierunki działań do celu operacyjnego 2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontynuowanie realizacji zadań z zakresu rozwiązywanie problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. 2. Wspieranie działalności Młodzieżowej Rady Gminy, 3. Zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych. 4. Rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. 5. Wspieranie lokalowe organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy z zewnętrznymi partnerami oraz w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet samorządu, źródeł finansowania. 6. Opracowywanie i realizowanie, przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, projektów służących aktywizacji mieszkańców gminy, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych (w tym funduszy strukturalnych Unii Europejskiej), 7. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszu do udziału w realizacji zadań dotyczących

	rozwiązywania problemów społecznych.
Czas realizacji	Lata 2016- 2025
Realizatorzy	Wójt Gminy Słupsk, Rada Gminy Słupsk, Urząd Gminy Słupsk, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku i inne jednostki organizacyjne gminy.
Partnerzy w realizacji	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Gdańsku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku, instrukcje rządowe, organizacje pozarządowe, podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, społeczność lokalna.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, , fundusze zewnętrzne (w tym fundusze strukturalne Unii Europejskiej), inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	<p>Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ profesjonalizacja kadry pomocy społecznej, ➤ zwiększenie jakości świadczonych usług, ➤ zwiększenia aktywności mieszkańców, ➤ wzrost liczby inicjatyw społecznych, ➤ zróżnicowanie form i zwiększenie efektywności współpracy z sektorem pozarządowym.

2. WDROŻENIE I MONITOROWANIE STRATEGII

Zgodnie z art. 11o pkt 4 ustawy o pomocy społecznej koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Słupsk na lata 2016 -2025 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku,. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez zespół oceniających strategię. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które [pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zamierzone efekty. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych niezbędne będzie podjęcie ewentualnych działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe, W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych instytucji i organizacji realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji. W przypadku części danych może zaistnieć potrzeba przeprowadzenia badań ankietowych wśród mieszkańców.

Przygotowany wykaz nie wyczerpuje wszystkich wskaźników jakie mogą być zastosowane w procesie monitorowania realizacji strategii, W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Cel strategiczny 1:

- wielkość stopy bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w gminie,
- liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych różnymi formami wsparcia przez Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku,
- liczba osób bezrobotnych i ubogich objętych pracą socjalną oraz liczba osób objętych kontraktami socjalnymi,

- liczba beneficjentów pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia i ubóstwa,
- liczba podmiotów ekonomii społecznej w gminie,
- liczba nowych inwestorów,
- liczba nowych podmiotów gospodarczych,
- liczba opracowywanych i realizowanych projektów w zakresie aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba nowych mieszkań komunalnych i socjalnych,

Cel strategiczny 2:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba zatrudnionych asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem,
- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych oraz innych świadczeń udzielanych na bazie odrębnych ustaw (np. ustawy o systemie oświaty, ustawy o dodatkach mieszkaniowych),
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym,
- liczba grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodziców samotnie wychowujących dzieci oraz z dziećmi niepełnosprawnymi,
- liczba opracowywanych i realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba nauczycieli i pedagogów szkolnych doskonalących swoje kwalifikacje zawodowe,
- liczba żłobków i przedszkoli oraz liczba dzieci objętych w nich opieką,
- liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego oraz liczba dzieci i młodzieży objętych w ich ramach opieką,
- liczba uczniów objętych indywidualnym nauczaniem.

Cel strategiczny 3:

- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej,

- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia,
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.

Cel strategiczny 4:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców,
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych beneficjentów objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi,
- liczba klas integracyjnych oraz liczba osób niepełnosprawnych do nich uczęszczających,
- liczba zlikwidowanych barier architektonicznych,
- liczba opracowywanych i realizowanych programów i projektów na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych oraz liczba osób nimi objętych.

Cel strategiczny 5:

- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw,
- liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze,
- liczba dzieci i młodzieży dowiezionych do szkół,

Cel strategiczny 6:

- liczba pracowników socjalnych,
- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba opracowywanych projektów,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych,
- liczba wolontariuszy.

3. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Słupsk na lata 2016 – 2025 będzie skuteczna, o ile przedstawicie samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów i projektów zgodnych z przyjętymi w dokumencie działaniami.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Słupsk na lata 2016 – 2025 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochronie Ofiar Przemocy dla Gminy Słupsk,
- Gminny Program Wspierania Rodziny,
- Gminny Program dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjalnych – „Zdrowa Żywność”.
- Gminny Pomocy dla Rodzin „Nasza Gmina to Rodzina”,
- Gminny Program działań wspierających rodziny wielodzietne zamieszkałe na terenie gminy Słupsk – Karta Dużej Rodziny,

Programy i projekty powinny cechować efektywność, skuteczność i celowość. Mogą być one przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Gminy Słupsk i w zależności od ich charakteru mogą być realizowane w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych,

IV. UWAGI KOŃCOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Słupsk na lata 2016 – 2025 jest dokumentem długookresowym o działaniu strategicznym. Zapisy w niej zawarte będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym szczeblu administracyjnym.

Działania na rzecz mieszkańców gminy z podziałem na działania interwencyjne, prewencyjne i aktywizacyjne powinny przyczynić się do zabezpieczenia ich potrzeb oraz wzrostu poczucia bezpieczeństwa.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności

Tabela 2. Osoby bezrobotne w gminie Słupsk

Tabela 3. Liczba miejsc w przedszkolach na terenie gminy Słupsk

Tabela 4. Liczba miejsc w placówkach edukacyjnych na terenie gminy Słupsk w roku szkolnym 2014/2015

Tabela 5. Działania GKRPA w stosunku do osób z problemem alkoholowym

Tabela 6. Przemoc domowa i nadużywanie alkoholu w latach 2012-2014 na terenie powiatu słupskiego

Tabela 7. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie w latach 2012-2014

Tabela 8. Ilość przestępstw wszczętych i wykrytych w latach 2012-2014

Tabela 9. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupsku i jej kwalifikacje

Tabela 10. Środki finansowe na realizację zadań GOPS w latach 2012-2014

Tabela 11. Liczba rodzin i osób objętych pomocą GOPS

Tabela 12. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania w latach 2012-2014

Tabela 13. Formy pomocy usługowej realizowanej w latach 2012-2014

Tabela 14. Wyjazdy seniorów w latach 2012-2014

Wykresy:

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy w latach 2012-2014

Wykres 2. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Słupsk

Wykres 3. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Słupsk w latach 2009-2013

Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym.

Wykres 5. Liczba kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w latach 2012 – 2014

Wykres 6. Udział wybranych kategorii osób bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP

Wykres 7. Osoby niepełnosprawne w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Słupsk

Wykres 8. Struktura osób niepełnosprawnych w 2002r.

Wykres 9. Środki przeznaczone na profilaktykę i zwalczanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie

Wykres 10. Wybrane kategorie przestępstw w latach 2012-2014 na terenie powiatu słupskiego

Wykres 11. Liczba rodzin i osób objętych pomocą

Wykres 12. Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

Wykres 13. Formy pomocy finansowej udzielanej przez GOPS w latach 2012-2014

Wykres 14. Rodziny korzystające z Gminnej Karty Dużej Rodziny w latach 2013-2014

Wykres 15. Udział seniorów w spotkaniach wigilijnych w latach 2012-2014